

Viata culturala

O MARE SARBATOARE A MUZICII ROMINESTI

Mat puțin de o săptămână ne mai desparte de ziua în care, în sala de peste 3.000 de locuri a Palatului R. P. Române vor răsună acordurile suitei I-a și Rapsodiei nr. 1 de George Enescu, în cadrul concertului festiv de deschidere a celui de-al II-lea Concurs și Festival internațional ce poartă numele marelui nostru muzician. Așașe, anunțând bojalele repertoriu al manifestărilor muzicale ale festivalului, relevăm amploarea acestei mari sărbători a muzicii românești, consacrată memoriei strălucitului ei suflor — George Enescu. Casele de bilete de la Ateneu sînt înconjurare de a-matorii dormiri să-și procure bilete la concertele mult așteptate. În sălile Palatului R.P. Române, în studioul de concert al Radioteleviziunii, la Teatrul de Operă și Balet marile orchestre fac repetiții, se pun la punct instalațiile de înregistrare și reproducere. La Palatul R. P. Române se execută în fiecare zi un nou săli de concert cu 300 locuri.

solist pe cunoscutul pianist sovietic Sviatoslav Richter.

Timp de aproape două săptămâni, în cadrul manifestărilor muzicale ale festivalului vom avea prilejul să apreciem interpretările unor repertorii șefi de orchestră de peste hotare, ca John Barbirolli (Anglia), Aleksandr Gauk (U.R.S.S.), Lynn Mazzel (S.U.A.), dintre dirijorii români, alături de George Georgescu și vom putea aplauda pe Mircea Basarab, Mircea Cristescu, Constantin Bugeanu, Ezio Massini,

Mihai Brediceanu, Emanoil Elenescu, Iosif Conta. În repertoriu vor figura la loc de frunte lucrări din creația lui George Enescu, printre care spectacolul cu opera „Oedip”.

Manifestările Festivalului „George Enescu” au înscris la loc de frunte creația interpretativă românească. O serie de artiști valoroși cunoscuți în țară și peste hotare vor interpreta repertoriul enescian, vor contribui la reușita programelor. Dintre aceștia amintim pe Arta Florescu, Zenaida Paly, Teodora Lucașcu, Nicolae Herlea, Dan Iordăchescu, Valentin Teodorian, Valentin Gheorghiu, Ion Voicu, Ștefan Ruha, Ștefan Gheorghiu și Vladimir Orlov.

Dintre soliștii oaspeți participanți la manifestările festivalului amintim pe soprana Elisabeth Schwarzkopf (Austria), pe tenorii Anton Dermota (Austria) și Dimitir Uzunov (R. P. Bulgaria), basul Ivan Petrov (U.R.S.S.), pianistii Sviatoslav Richter (U.R.S.S.), Annie Fischer (R.P. Ungară), Halina Czerny-Stefanska (R. P. Polonă) și Aldo Ciccolini (Italia), Violonistii Leonid Kogan (U.R.S.S.) și Henryk Szering (Mexic) și vor da, de asemenea, concursul în concertele Festivalului.

Festivalul va avea și concursul Orchestrei simfonice a Radioteleviziunii sovietice.

În afara manifestărilor din Capitală, se vor desfășura programe interesante în mai multe localități din țară cu concursul unor dirijori și interpreți români și de peste hotare, se vor organiza emisiuni și transmisii de radio și televiziune. Totodată, posturi de radio de pe diferite meridiane vor face înregistrări din concertele Festivalului pe care le vor reproduce în cadrul programelor naționale.

M. SIMIONESCU

La 4 septembrie, la București

Intilnire internațională a geologilor

În 1956, cu ocazia Congresului geologic internațional de la Mexico, delegații români și cehoslovaci au inițiat reactivarea vechii Asociații geologice a sistemului carpatic și lărgirea ei într-o asociație carpato-balcanică. Prima intilnire în care au fost discutate în comun problemele arcului carpato-balcanic — Congresul al IV-lea al Asociației — a avut loc în 1958 la Kiev și Lvov, în R. S. S. Ucraineană, cu o participare largă din partea geologilor din țările lagărului socialist. Cu prilejul unor deplasări pe teren, participanții la congres au putut studia diferite probleme ale Carpaților sovietici. Tot atunci s-a hotărât înființarea a 6 comisii de specialitate cu misiunea de a ține legătura între cercetătorii din țările participante în vederea coordonării lucrărilor și rezolvării, cu eforturi comune, a problemelor legate de aceste sisteme muntoase.

Congresul al V-lea al Asociației geologice carpato-balcanice, care urmează să se deschidă zilele acestea la București, va fi un prilej binevenit pentru prelucrarea și coordonarea imensului material rezultat de pe urma avântului luat de cercetarea geologică în țările carpato-balcanice. La congres participă delegații din U.R.S.S., Bulgaria, Cehoslovacia, Polonia, Ungaria, Iugoslavia și invitați din Albania, R. D. Germană, Anglia, Austria, Franța, Italia și Spania. Se așteaptă sosirea a circa 200 de geologi, printre care academicieni, membri corespondenți ai academiei de științe, profesori, specialiști, mulți cu renume mondial. La congres, geologii vor informa asupra ultimelor realizări geologice din țările membre ale Asociației. În comunicările lor, geologii români vor

scoate în evidență progresele realizate în studiul Carpaților noștri. Delegații din celelalte țări vor prezenta comunicări privind regiunile Balcanilor (Bulgaria și Iugoslavia), Carpaților nordici (Cehoslovacia și Polonia), partea nordică a Carpaților orientali (U.R.S.S.), precum și depresiunea panonică (Ungaria). Se vor face comunicări de

Luni, 4 septembrie, se deschide la București Congresul al V-lea al Asociației geologice carpato-balcanice, congres care se va bucura de o însemnată participare internațională. Într-o convorbire cu un redactor al ziarului nostru, acad. Al. Codarcea, președintele Comitetului geologic, a arătat că sînt țările Asociației și a schițat cercurile problemelor ce vor fi dezbătute la Congres, toate avînd o deosebită importanță pentru dezvoltarea cercetărilor geologice și asigurarea industriei socialiste cu materii prime minerale.

ansamblu privind evoluția sistemului alpino-carpato-balcanic-caucazian, cea ce explică și interesul pentru lucrările Asociației printre geologii din alte țări ale Europei. Dat fiind numărul mare de participanți, lucrările congresului se vor desfășura în ședințe plene și în mai multe secții.

În secția în care se vor prezenta comunicări de mineralogie, magmatism, geochimie și petrografie vor fi discutate probleme privind rocile granitice și bazice din Carpați și Balcani, formarea zăcămintelor de minereuri metalifere legate de vulcanismul terțiar etc. Vor fi arătate progresele făcute în studi-

Spicuirii din presa locală

In prag de an școlar

PENTRU COPIII MINERILOR

Lucrările de mărire a spațiului școlii elementare unde învață cei peste 230 copii ai minerilor de la Ticu-Colonie vor fi terminate pînă la 15 septembrie. Statul popular al comunei și cetățenii au dat un sprijin prețios pentru efectuarea lucrărilor.

„FACLIA” — Cluj

LA ȘCOALA DIN ADA-KALEH

Cadrele didactice și conducerea școlii elementare din insula Ada-Kaleh, raionul Tr. Severin, s-au preocupat îndeeaproape de pregătirea deschiderii noului an școlar. Pînă acum s-au reparat și zugrăvit sălile de clasă, iar combustibilul necesar a fost asigurat din timp.

„INAINTEA” — Craiova

AU FOST ÎNSCRIȘI TOȚI COPIII DE VÎRSĂ ȘCOLARĂ

Cele patru școli din comuna Cracalia, raionul Dorohol, sînt pregătite pentru începerea cursurilor. Cadrele didactice au vizitat pe locuitorii comunei în vederea înscrierii tuturor copiilor care, în luna septembrie, vor păși pentru prima dată pragul școlii, devenind elevi.

„ZORI NOI” — Suceava

CIFRE ȘI FAPE

În anul 1959 în raionul Cîmpeni existau doar două școli de 7 ani. În anul școlar 1961—1962, în raion vor funcționa 35 școli de 7 ani.

Numărul elevilor care în 1958 cu frecvență cursurile claselor V, VI și VII, a fost doar de 412. În anul școlar 1961—1962 vor învăța carte în aceste clase peste 4.000 elevi.

„VIAȚA NOUĂ” — Cîmpeni

Prima uniformă! — În aceste zile, mulți părinți vizitează magazinul „Trei ursuleți” din Capitală, cumpărînd copiilor lor uniforme pentru noul an școlar. (Foto M. Cioc)

MIHAI NOVICOV

CHIPUL LUPTĂTORULUI COMUNIST ÎN PROZA CONTEMPORANĂ

Apărută la Editura pentru literatură, în noua serie a colecției „Mica bibliotecă critică”, cartea lui Mihai Novicov amănunțeează considerabil pe o temă deosebit de importantă pentru dezvoltarea literaturii noastre realiste socialiste: oglindirea epicii din ultimii ani. Sînt luate în discuție, în lumina esteticii marxist-leniniste, opere în centrul cărora se află fie luptătorii comuniști călîși în lupta revoluționară, fie oameni care, îndată după eliberare, descoperă patidul și, pătrunși de dreptatea cauzei pe care o reprezintă, se înrolează cu elan în oastea învinsilor vechii noi.

Preocupat să demonstreze în ce măsură eroii diferitelor opere analizate intruchipează realmente, pe planul artei, cele mai caracteristice trăsături morale proprii oamenilor înaintuți ai epocii noastre, criticul încadrează consecvent cercetarea manifestărilor fiecărui personaj pus în discuție, în considerării succinate despre problematica centrală a cărții în care acesta apare, despre structura artistică specifică acelei cărți. La rîndul ei, problematica fiecărei opere este confruntată cu problematica realității, este apreciată în funcție de actualitatea, de impor-

tanța ei social-politică, de obiectivele urmărite de literatură în ansamblul ei. În felul acesta, cartea lui Mihai Novicov — departe de a se limita la aprecieri izolate asupra unor erou sau altul, la creionarea unor portrete critice — exprimă opinii cu privire la diverse creații în întregul lor, formulînd implicit puncte de vedere în unele din cele

ajutor alți cititorilor, alți și scriitorilor. În descifrarea trăsăturilor de caracter și în înțelegerea normelor de conduită partinică ale oamenilor aflați în primele rînduri în lupta pentru socialism.

Contribuție eficientă la discutarea unor din cele mai de seamă probleme ale creației epice contemporane din țara noastră, cartea lui Mihai Novicov ar fi devenit, desigur, și mai interesantă, dacă autorul ar fi abordat consecvent discutarea diverselor opere din mai multe puncte de vedere. Nu întodezuna, criticul, stabilind însemnătatea tematicii călîșilor scrieri, constatănd compoziția ei, își exprimă părerea și asupra valorii ei artistice, asupra viabilității eroilor, ca personaje literare, asupra capacității lor de a emoționa a diferitelor situații evocate. Cititorul acestei cărți nu-și poate da, de pildă, seama, din pătrerea mea, în ce măsură Ion Airine („Cucerii”), Abrudan („Ora șese” de N. Tic), sau comunistii din „Destin” de Aurel Mihale, sînt eroii vii, oameni autentici, cuceritori. Ei sînt examinați aproape numai sub aspectul modului cum își deslășoară munca, trebindu-se, cred, unsoi, prea ușor peste viața lor sultatească, peste individualitatea lor. Bine venită ar fi, în acest caz, o preocupare mai susținută pentru stilul lucrării.

RECENZIE

Cursivă limpedă în general, exprimarea criticului este îngreunată, pe alocuri, de repetații, ori de folosirea unor formulări generale. În pofida unor neajunsuri de acest gen, volumul „Chipul luptătorului comunist în proza contemporană” rîspunde, așa cum am mai spus, unor preocupări de mare însemnătate actuală pentru teoria și creația literară, reprezentînd o apariție de o incontestabilă utilitate.

D. MICU

Un documentar despre litoral?

Copii din Pădurea-Argeș au adus pe scena concursului ritmul strădușului „călăș”. Formația lor a fost premiată la cel de-al VI-lea Concurs al artiștilor amatori.

Ideea studioului de televiziune de a realiza în colaborare cu studioul „Alex. Sahia” — un film documentar consacrat litoralului este, fără îndoială, bine venită.

Și nu numai ideea realizării unui asemenea film este bine venită, dar și preocuparea cineștilor de a căuta o soluție ingenioasă, de a folosi un pretext mezin să învioneze prezentarea frumusețelor, a vieții bogate și complexe a litoralului. Merită spus, de la bun început, că filmul documentar-muzical „Pe litoral mi-am lăsat inima” are cîteva defecte filmate cu talent, cum ar fi plîmbările cu barca pe lac, imaginile de noapte de la Mamaia ș.a. (operator G. Georgescu); deși inegală, muzica scrisă de compozitorii

Radu Șerban și Paul Urmuzeșcu constituie o peisaj deosebit de artistic. La măruntă așteptare, în acest documentar — cîci acesta este lipsa principală a filmului — contribuie și prețelul imaginat de cineștii (căutarea omului care și-a aruncat inima în valurile mării). Acest prețel aduce în prim plan, cu foarte puține excepții, imagini înfilmătoare, din care nu se încheagă un tablou clar și semnificativ al litoralului de astăzi. Or, independent de formula aleasă de autorii săi, un film dedicat litoralului nu se justifică decît în măsura în care izbuteste să înfățișeze convingător, sugestiv, înnoierile, finețea și frumusețea acestor locuri.

M. LASCU

Spectacole teatrale în aer liber

Teatrul „C. Nottara” și „Municipal” prezintă în aceste zile spectacole teatrale pe estradele unor curi din Capitală. Astfel, Teatrul „Nottara” dă spectacole în grădina „9 Mai” cu piesele „Musafiri în țară”, (astă seară și sîmbătă 2 iulie), „Scandalosă legătură între Kettle și d-na Moon” (vineri 1 septembrie) și „În căutarea traordinarului” (duminică 3 septembrie). Teatrul Municipal prezintă la Arenele Libertății, spectacolele: „Regele și cîinele”, (astă seară), „Întoarcerea” (vineri 1 septembrie) și „Mamouret” (sîmbătă 2 și duminică 3 septembrie).

În atelierul de cioplitorie de la Mogoșoaia al Fondului Plastic se transpun, în marmură și piatră, lucrările de artă monumentală ale sculptorilor noștri clasici și contemporani. Ele vor împodobi stațiunile de pe litoral, precum și în multe orașe ale țării. Una din lucrările realizate în ultimele zile este copia statuiei „Arcașul” creată în 1926 de sculptorul Ion Jalea, și pe care o reproducem în fotografia noastră.

NOUL TEATRU DE VARĂ DIN BACĂU

Noul teatru de vară construit în Parcul Libertății din orașul Bacău este înzestrat cu utilajul necesar desfășurării în bune condiții a spectacolelor artistice și cinematografice în aer liber: o puternică stație de radio-amplificare, scenă cu deschidere mare, instalații de proiectie pe ecran normal și cinematiscop. Teatrul are 2100 locuri.

În ultimele zile, pe scena noului teatru, spectacole artistice de amatori din raionul Bacău au prezentat fragmente de cîntec și dansuri care au fost urmărite de mii de spectatori.

LA CASA PRIETENIEI ROMINO-SOVIETICE

La Casa Prieteniei Romino-Sovietice sînt programate în fiecare săptămînă manifestări variate urmărite cu viu interes de un mare număr de

oameni ai muncii din Capitală. Într-una din serile trecute, în cadrul unui ciclu de popularizare a noutăților științifice, Nicolae Voiculescu, șeful serviciului de medicină nucleară a Institutului Oncologic, a ținut conferința „Aplicarea izotopi-

minească și sovietică, viziionări de filme etc.

EXPOZIȚIE DE ARTĂ PLASTICĂ A PICTORILOR ȘI GRAFICIENILOR DIN BRAȘOV

BRAȘOV (coresp. „Științei”). În sala fondului plastic din

Brașov a avut loc vernisajul expoziției de pictură și grafică a artiștilor plastici din localitate. Numeroasele lucrări expuse tratează teme de viață contemporană. Înfrîșinînd mai ales peisajul industrial al regiunii, momente din activitatea oamenilor muncii din uzine și fabrici.

STUDIOLUL DE RADIOFICARE DE LA AGNITA

AGNITA (coresp. „Știin-

teii”). — Recent, la centrul de radioficare din Agnita a intrat în funcțiune un nou studiu înzestrat cu utilaj modern. În urma acestui fapt, emisiile programelor locale ale stației s-au îmbunătățit simțitor. La amenajarea și punerea în funcțiune a studioului a morit de

critice din opera clasicii literaturii române și universale, biografii ale unor oameni de seamă, volume de reportaje despre regiunile țării noastre în plină dezvoltare.

Printre volumele din aceste colecții care vor vedea în curînd lumina tiparului se numără culegeri din poezia lui Goethe, K. Simonov, Vasile Alecsandri, Miron Radu Paraschivescu și Demostene Boțez („Cele mai frumoase poezii”), biografiile „Schiller” de T. Vianu, „Traian Vuia” de C. Toescu, „Iolliot Curie” de I. Ghimesan și „Nansen” de Talanov („Oameni de seamă”). Colecția de reportaje și monografii „Patria noastră” se va îmbogăți cu patru noi volume: „Timișoara” de M. Șerban, „Marele Arc petrolier” de V. Nicorovici, „Dobroaga în mers” de P. Vințilă și „Asaltul țării de stele” de Mikko Ervin.

COLECȚIILE EDITURII TINERETULUI

Colecțiile „Cele mai frumoase poezii”, „Oameni de seamă”, „Patria noastră” și „Biblioteca școlară”, care apar sub îngrijirea Editurii Tineretului, pun la îndemîna cititorilor ediții populare

CARNET

100.000 km. in COSMOS

Trăim vremuri de un eroism neasemuit, și fiecare om sovietic se străduiește ca prin muncă sa să-și cinstosească patria. Năzuința spre fapte de eroism în numele patriei socialiste este o trăsătură a oamenilor educați de partidul comunist. Încă din copilăria pe care mi-am petrecut-o în cadrul Institutului de fizică, am avut o înclinație puternică spre știință, viața legată de eroii poporului nostru m-a entuziasmat și mi-a îndrumat pașii.

De mic copil am îndrăgit tehnica, mă simțeam atras de ea cu tot sufletul. Și când mi s-a oferit posibilitatea de a urma o școală de aviație, am acceptat-o bucuros. Voi deveni pilot militar, mă gândeam eu, și asemenea vitezelui nostru compatriot Alexandr Pokrișkin, asemenea altor mii de aviatori, voi păzi cerul Tării Sovietice.

Devenind pilotul unui avion de vânătoare, mi-am făcut visul nr. 1. Doream să cunosc mai în detaliu tehnica cea mai nouă — cea cosmică. Pe atunci, cerul era deja brăzdat de impetuozii sateliți artificiali sovietici ai Pământului. Secolul rachetelor a călătorit mai departe și mi-a deschis noi orizonturi. Căci a devenit posibil să se stabilească cine se va îndrepta primul spre spațiile Universului, alegerea a căzut asupra prietenului meu, Iuri Gagarin și asupra mea. Amîndoi am fost bine pregătiți pentru acest zbor.

Ceea ce făcuse Iuri Gagarin trebuia dezvoltat, îmbogățit, dus încolo. Oamenii de știință au perfecționat nava cosmică, adaptând-o pentru un zbor de mai lungă durată. Al doilea zbor al omului în Cosmos trebuia să dureze o zi și o noapte...

Mie mi s-a încredințat misiunea de a efectua acest zbor dificil și complex și, imediat după reînțoarce lui Iuri Gagarin pe Pământ am început să mă pregătesc pentru zbor. Împreună cu mine se pregătea și prietenul meu, Cosmonautul nr. 3... Cosmodromul reprezintă o multitudine de construcții complexe care seamănă totodată și cu o mare uzină și cu un gigantic laborator științific. Prin împletirile grinzilor metalice se profilează corpul argintiu al rachetei, îndreptat spre cer.

Tempul trecea repede. În ultima seară din ajunul zborului am călcat în patru: cu Cosmonautul nr. 3 și cei doi medici ai noștri — Evgheni Anatolievici și Andrei Viktorovici.

Înainte de a începe cuca medicul m-a consultat. Pulsul îmi era liniștit, respirația regulată, tensiunea arterială normală. Apoi pe corpul meu și al Cosmonautului nr. 3 au fost aplicați traductori pentru înregistrarea funcțiilor fiziologice. Procedul îmi era deja cunoscut, de când îl dublesam pe Iuri Gagarin înaintea zborului său. Eram la fel de calm ca și atunci.

Dimineața m-a trezit medicul Evgheni Anatolievici. Andrei Viktorovici l-a trezit pe Cosmonautul nr. 3. Se părea că cei doi medici petrecuseră o noapte albă.

Din nou examen medical, exerciții de învioreare, micul dejun, îmbrăcarea costumelor de scafandru și lată-ne pe lângă un autobuz spre rampa de lansare unde, ca un monument marelui aviatorilor noastre, se afla racheta subită și înaltă în care era montată nava cosmică.

Am raportat președintelui Comitetului de stat că sînt gata pentru zbor. După ce a ascultat raportul meu precis, ca în înmănt, acest om prin excelență civil, mi-a arătat în cuvinte simple, drum bun și mi-a întins mîna să lată de muncitor. I-am răspuns cu o strîngere de mîna puternică. Apoi, după ce am urcat o mică scară de fier spre rampa de intrare în ascensor, m-am adresat celor ce mă însoțeau și întregului popor sovietic... Toate cele spuse de mine au fost înregistrate pe bandă de magnetofon.

Am spus, printre altele, că închin nou zbor cosmic, pe care urma să-l întreprind, Congresului al XXI-lea al scumpului nostru partid comunist.

M-a cuprins o nerăbdare amestecată cu emoție — doream ca zborul să înceapă cât mai repede. Am intrat în cabina navei „Vostok-2” și după mine s-a înalt înălț și fără zgomot porțile de intrare. Am rămas singur.

Exact la ora 9 (ora Moscovei) s-a dat comanda de lansare: — Ridicarea! — Cuprins de un sentiment de fetiche care nu l-am mai încercat niciodată, am răspuns: — Am înțeles, ridicare!

În același moment am simțit cum puternicele motoare de milioane de cai putere ale rachetei purtătoare se angajau în lupta cu forțele atracției terestre...

Racheta s-a desprins de instalația de lansare și s-a oprit pentru o clipă, înfruntînd parca o rafală de vînt. În cabină s-a auzit un bubuit surd, racheta s-a cutremurat și pe întregul meu corp a început să apese o greutate extraordinară. Au crescut suprasolicitățile și m-am gândit că de bine a fost că noi, cosmonauții, ne-am antrenat mult timp și cu dirigența centule și standuri vibratorie, că organismele noastre sînt desprins cu toate particularitățile zborului cosmic.

Am suportat bine, fără să am amețeli sau senzația de greață, zgomotul motoarelor, vibrațiile, suprasolicitățile crescînde pe porțiunea plasării navei pe orbită; altă cunoștință, cit și vederea și auzul erau la fel ca și pe Pământ. Chiar din primele secunde ale mișcării rachetei am început să lucrez: am urmărit aparatele, am menținut legătura bilaterală prin radio cu centrul de comandă, am observat prin ferestrele Pământului care se îndepărta. Orizontul se lărgea mereu, în timpul vizual se iveau și se estimbau depărtările terestre scîldate în lumina Soarelui. Această priveliște a fost mult mai grandioasă decît peisajele care se deschidau altădată în fața privirii sub aripa unui avion de reacție. Culorile peisajului erau neobișnuite, adoma celor din interiorul unei scocii marine și chiar în cabină lumina părea filtrată prin gemuri colorate.

aceste două sarcini principale. În cursul zborului, care a durat o zi și o noapte, pentru fiecare din cele 17 perioade de revoluție în jurul planetei a fost înlocuit un gradic precis al lucrărilor pe care trebuia să le efectueze cosmonautul. Toată era stabilit pe minute: când să aibă loc conversații prin radio cu Pământul, când să prelucreze nava, când să mîncîm și să bem, când să mă culc și să mă trezesc.

Prin ferestrele pătrundeau un Soare strălucitor, orbitor, și economisind bateriile, am deconectat iluminatul. Cînd însă am fost nevoit să aprind din nou lumina, „Vostok-2” pătrunsesse în umbra Pământului și era înconjurat de beză. Pe cîntărea neagră a cerului scînteiau, scilicet, licăreau siele mari și mici...

După o oră de zbor, am conectat dispozitivul de dirijare manuală a navei, așa cum era prevăzut de planul lucrărilor. Trebuia să recunosc că am făcut aceasta nu fără emoție lăuntrică: doar încă nici un om din lume nu a silit o navă cosmică să se supună voinței sale. Tîndu-mi palma pe mîna de comandă, mă simțeam căpitul al acestei minunate nave. Nu am simțit o încredere deosebită, mai precis, nu am simțit nici o încredere. Totul era obișnuit, ca și pe bordul unui avion.

Se apropia clipa ieșirii din umbra Pământului. Ea se apropia vertiginos. Cel de-al doilea răvarat al zorilor din această zi a început pentru mine prin aceea că am zărit la orizont o fisie de un portocaliu intens, deasupra căreia au apărut pe rînd toate culorile curcubeului. Vedeam cerul ca și cum l-aș fi privit print-o prismă de cristal. Și lată că razele solare cu pătruns prin ferestrele în cabină. După întuneric beză, în jurul meu era din nou o zi luminată, însoțită. Urmăream cu interes Pământul, vedeam marile cursuri de apă și munți, distingeam după colorit ogărele arate și necercate. Norii erau bine vizibili. Ei puteau fi deosebiți de zăpadă după umbrelor albastre aruncate pe Pământ. La orizont, Pământul era înconjurat de o aureolă albastră-stearșă.

Cablotul de pe tabloul de aparate, a cărui rotație coincidea cu mișcarea navei, a indicat că „Vostok-2” făcuse deja rotație în jurul Pământului. Ceașornicul de pe bord a confirmat același lucru. Ceea ce făcuse Iuri Gagarin la 12 apriile fusese realizat, iar „Vostok-2” își continua zborul...

Privite din Cosmos, toate continentele Pământului se deosebesc unele de altele nu numai prin contururile, ci și prin culorile lor. Principala culoare a Africii este culoarea galbenă cu petele verzi închise ale junglei, înscrise în ea. Suprafața ei seamănă cu blana bălățată a unui leopard. Zburînd deasupra continentului african am recunoscut imediat deșertul Sahara — un ocean compact de nisipuri aurii-catenite, fără nici un semn de viață.

Sahara cea galbenă a dispărut subit și am zărit întinderea luminoasă ale Mării Mediterane, cea mai frumoasă dintre toate mările, pe care am avut prilejul să le urmăresc în cursul primelor două perioade de revoluție. De un albastru închis, pietăci pară cu ultramarin, ea putea prin fața ferestrelor să se dispare apoi după un vîl de ceață.

Încă vreo câteva minute de zbor, și mă aflui din nou deasupra Pământului natal. El se deosebește de toate pămînturile din lume. Nu vei vedea nicăieri asemenea ogăre uriașe, asemenea masive forestiere, un număr atît de mare de puternice cursuri de apă, o palea atît de bogată și variată de culori — de la culoarea de smarald a sudului pînă la albul imaculat al virturilor de munte acoperite de zăpezii vesnice.

Tot timpul zborului am comunicat cu centrul general și cu centrul de comandă al zborului cosmic, alături de cosmodrom, precum și cu centrul de coordonare și calcul situația la o depărtare de sute de kilometri de cosmodrom. Un număr imens de specialiști au luat parte la prelucrarea datelor care parveneau din Cosmos, la asigurarea zborului navei „Vostok-2”. Știam că tot ce se petrece în cabina navei, fiecare mișcare pe care o făceam era urmărită de pe Pământ pe liniile de televiziune de sute de ochi atenți. Cu ajutorul celor mai moderne metode de radiotelemetrie și televiziune, medicii urmăreau fără intermitențe starea organismului meu. O aparatul extrem de precis înregistra cu exactitate activitatea bioelectrică și mecanică a inimii mele, frecvența și adîncimea respirației, temperatura...

Unoroi ultimă că mă privea tot timpul ochiul atent al obiectivului aparatului de televiziune, care transmitea imediat înălținea mea pe ecranele televizoarelor instalate la centrale de recepție de pe Pământ. La un moment dat, angajați în însemnări, mi-am acoperit fața cu jurnalul de bord deschis și am rămas în această poziție câteva minute.

GHERMAN TITOV, pilot cosmonaut al U.R.S.S., Erou al Uniunii Sovietice

Iar apoi, dîndu-mi seama la timp, mi-am pus jurnalul de bord pe genunchi. Tovarășii mi-au povestit ulterior că am simțit parca nămulumirea lor în legătură cu faptul că în acest răstimp foarte scurt au fost lipsiți de posibilitatea de a mă urmări.

Trebuia spus că în tot cursul zborului meu, începînd cu lansarea și pînă la aterizarea, mijloacele radiolehnice de telecomunicații, întregul aparat de radio usor și compact au funcționat excelent.

După întonații, după timbru recunoșteam vocele oamenilor cunoscuți de mine și îmi imaginam chiar

expresia fețelor lor. Pentru eventualitatea unei cutii nesatisfăcătoare, în cabină se afla și un manipulator telegrafic. Dar propagarea undelor de radio era atît de clară încît nu a fost nevoie să-l utilizez pentru transmiterea informațiilor...

Am zburat aproape tot timpul cu casca deschisă. Astfel era mai usor de lucrat. Nu era necesar să-mi acopăr fața — cabină a rămas absolut etanșată în tot cursul zborului. De asemenea era mult mai comod să mîncîm cu casca deschisă.

Conform programului, prima ingerare de alimente — masa de prînz — era stabilită pentru cea de-a treia perioadă de revoluție. Era ora prînzului — trecuse destul de mult timp după micul dejun luat pe Pământ și, deși nu-mi prea era foame, am început să mîncîm. Întinzîndu-mi mîna spre containerul cu alimente am scos primul tub. Pe pămînt el cîntărea aproximativ 150 grame; aici însă el nu avea nici o greutate. Tubul conținea o supă deasă pe care am început să o introduc în gură ca o pastă de dinți. Felul doi a fost un pateu cu carne și ficat, pe care l-am ingerat în același mod, iar apoi am băut zeamă de coacăze negre, de asemenea dînt-un tub.

În Cosmos se poate mîncă și bea tot atît de ușor ca și pe Pământ. Așa cum o prevedea sarcina de zbor, trebuia nu numai să iau masa de prînz, ci și să cînez, iar a doua zi să iau micul dejun mîncîm cu aceeași hrană cosmică. Totodată am consumat-o nu numai din tuburi, ci și sub formă solidă — desprindeam cu dinții mici bucăți de piină, mestecam și înghițeam boabe vitaminizate. Și, desigur, am băut apă dînt-un dispozitiv special. Totul mergea bine, „ca pe Pământ”. Pe scurt, problema hrînirii omului în cursul unui zbor cosmic de lungă durată poate fi soluțiată, după părerea mea, rezolvată...

Tot timpul, aproape de mine, în cabină puteam un aparat de filmat manual, pe care l-am luat cu mine în zbor pentru a înregistra toate frumoșele care se deschid pe orbită în fața privirii omului. Era un obișnuit aparat de filmat pentru reportaje—

„Konvas”, încercat cu o peliculă colorată. Am făcut cu el câteva fotografii ale orizontului în momentul intrării în umbra Pământului și a ieșirii din această umbră la Soare. Am fotografiat de asemenea cerul înstelat. De două ori am văzut Luna. Ea era în descreșterea, aceeași ei ascuțită era așa cum o vedem de pe Pământ. Se croa impresia că nava ar rămîna imobilă, iar Luna ar pluti repede cu coarlene înalte prin fața ferestrelor...

În preajma ieșirii navei din umbra Pământului a fost necesar să ne îndreptăm încalitatea amurului de-a lungul suprafeței terestre. În acest timp, o parte a Pământului — cea luminată — era deja iluminată de Soare, în timp ce cealaltă rămînea absolut întunecată. Între ele se vedea distinct fisia canașie deschisă a amurgului, care se deplasa repede. Deasupra lui erau suspendați norii de nuanțe trandafirii...

Într-un rînd am zărit jos în întunericul nopții puberea curle a luminilor unui mare oraș. Globul de pe tabloul de aparate mi-a sugerat că „Vostok-2” se afla deasupra orașului Rio de Janeiro, ferice iluminat...

Nava continua să înconjoare Pământul. Era mult de lucru. Am manevrat din nou mîna de comandă. De data aceasta cu mai multă siguranță. Întrecîm știam cum se comportă nava în acest caz. Ca o ființă vie, inteligentă, ea se supunea docil comenzilor mele.

Conform graficului de zbor, se apropia timpul de odihnă, trebuia să dorm. La acea oră eram destul de obosit; doar „Vostok-2” înconjurase Pământul de 6 ori și zborul dura de nouă ore. În afară de aceasta, rămînd timp îndelungat în condițiile de imponderabilitate, aparatul vestibular a determinat unele modificări în organismul meu și încercam din timp în timp senzații neplăcute. Ele erau provocate de particularitățile funcționării aparatului vestibular în condiții diferite de cele existente pe Pământ. Starea de imponderabilitate influența în mod deosebit așa-numitele otolite — un sistem de osioare aflate în cavitatea închisă, umplută cu lichid a urechii interne. În condiții normale, otolitele se deplasează în raport cu schimbările poziției capului, excitînd cînd unele grupe cînd altele ale terminațiilor nervoase sensibile așezate în pereții cavității urechii interne, care transmit prin nervi informațiile corespunzătoare creierului. După ce și-au pierdut pe orbită greutatea, otolitele nu pot informa în mod just creierul și, prin urmare, nu pot contribui la orientarea cosmonautului în spațiu.

Pentru a nu mă desprinde de foloalu, m-am fixat cu curele și mi-am dat ordinul să adorm. Pe noi, cosmonauții, medicii ne-au deprins să adormim instantaneu, după dorință, și să ne trezim cu precizie la timpul stabilit. Am închis ochii și am adormit. Controlul radiotelemetric al aparatului navei și al aparatului de asigurare a proceselor vitale, precum și al stării cosmonautului, continuă să funcționeze fără zgomot.

M-am trezit de pe urma unei stări ciudate a corpului. Văd că miștile mele s-au ridicat de la sine și sînt suspendate în aer: se manifesta starea de imponderabilitate. Am băgat mîinile sub curele și am privit tabloul luminos al unui contor special; potrivit indicatorilor sale, nava înconjură Pământul pentru a opta oară. M-am trezit de asemenea în cursul călei de-a 10-a și celei de-a 11-a perioade de revoluție, priveam tabloul și imediat ațipeam din nou. E usor să dormi în Cosmos. N-ai pe ce să te întorci; nici mîinile, nici picioarele nu amorțesc. Te simți ca pe un val marin.

Trebuia să mă trezesc definitiv și să încep lucrul la 7 august la orele două precise. Dar am dormit 35 minute în plus. Pe Pământ acest lucru a fost înțeles și nu am fost trezit, dîndu-mi-se posibilitatea de a mă odihni mai bine. La 2 minute după trezire și după toaleta necesară am început lucrul.

Întregul aparat de pe navă funcționa cu precizia unui mecanism de ceașornic. M-am odihnit, m-am simțit proaspăt și vioi, senzațiile neplăcute au dispărut și despre toate acestea s-a comunicat imediat pe Pământ.

După ce am transmis prima informație după odihnă și am liniștit pe tovarășii care vegheau pe Pământ, am făcut exerciții de învioreare. Exerciții de învioreare în Cosmos? În starea de imponderabilitate, cînd propriul corp nu simte greutatea, s-ar părea cu neputință să se depună eforturi fizice. Dar s-a ținut seama de acest fenomen și medicii și instructorii noștri de pregătire fizică au elaborat un complex original de exerciții.

În jurnalul de bord apăreau mereu noi însemnări făcute fără stersături. Erau rezerve pagini speciale pentru fiecare perioadă de revoluție. Însăsemnam cu grijă nu numai observațiile prevăzute de graficul de zbor, ci și impresiile mele.

Înceam să însemnez în jurnal o apreciere a rachetei care a plasat pe orbită nava „Vostok-2”. „Dispunem de rachete puternice. Și gloria zborurilor cosmice trebuie împărțită în egală măsură între aviatori și cei care realizează, echipașă și lansează rachetele!”

Acest caisat cu o stemă a Uniunii Sovietice desenată pe coperta era un jurnal deosebit în care, alături de însemnări strict legate de zbor, se înfălesc și astfel de însemnări: „Ascult: Moscova transmite „Serile din împrejurimile Moscovei”.

Nava cosmică înconjură Pământul pentru a 17-a oară, dar atenția mea nu scăbea nici o clipă. În casca s-a auzit glasul cald, expresiv al Proiectantului-general:

— Sînieți gata pentru aterizare?

— Fără să stau pe gînduri, am răspuns:

— Sînt gata!...

Coacșirea unei nave cosmice de pe orbită, trecerea ei prin păturiile dense ale atmosferei și înșăși aterizarea constituie o treabă cit se poate de complexă și de răspundătoare. Cea mai nelămurită eroare comisă în această etapă finală a zborului poate pricinui multe neplăceri. Trebuie avut în vedere că totul se petrece cu o viteză extrem de mare, la înalte temperaturi ale mantalei termozolante, devenită incandescentă, a navei, la o distanță uriașă — de mii de kilometri — de regiunea de aterizare stabilită. Principalul în asemenea împrejurări este de a păstra luciditatea gîndirii și, fiind un dușman al holidării luate în pripă, am dovit, firește, în aceste clipe să mă consult încă odată cu Proiectantului-general.

I-am pus prin radio câteva întrebări și la care am primit imediat răspunsuri precise... Glasul lui era și cur și calm ca și cum ar fi fost vorba despre chestiunea cea mai obișnuită. Nu știu pentru a căia oară în cursul zborului siguranța de fier a savantului mi se transmitea și mie și m-am convins din nou că pe Pământ totul este pregătit pentru aterizare.

La ora prevăzută de grafic mi s-a comunicat că acum vor fi conectate dispozitivele automate de coborîre. Sistemul de orientare a navei a funcționat cu o precizie excepțională. Apoi a pornit motorul de frînare. Puterea lui, care acționează în sensul opus zborului, a început să reducă viteza. Nava „Vostok-2” a ieșit de pe orbită, a început să se apropie de păturiile dense ale atmosferei.

Mă interesa trecerea de la imponderabilitate la starea obișnuită, Iuri Gagarin povestea că este foarte greu să se realizeze acest moment. Și, într-adevăr, imponderabilitatea a dispărut oarecum de la sine. Dînt-o dată am simțit că sînt bine instalat în foloalu, că pentru a tăia mîna sau a mișca piciorul se cere un anumit efort.

„Vostok-2” a intrat în păturiile dense ale atmosferei. Mantaua ei termozolantă a început să se încălzească repetitiv, determinînd o luminiscentă vie a aerului care înconjură nava. Am reușit să închid jaluzelele ferestrelor — dozeam să urmăresc mai amănunțit ceea ce se petrecea afară. Culoarea trandafirii suavă, care înconjură nava, se îngroșa tot mai mult, a deveni roșie intens, purpurie și, în sfîrșit, stărojie. Fără să vreau am aruncat o privire asupra termometrului — temperatura din cabină era normală: 22°C. Privesc, clipind din ochi, flacăra cu nuanțele cele mai vii, care plîiește împrejur. Este frumoasă și îți inspire puțină teamă. Și, în afară de aceasta, stăpînește reflectate ale ferestrelor îngăbenesc treptat. Știu însă că nu se va produce nimic periculos. Protecția termică a navei este sigură și a fost verificată în repetate rânduri în zboruri.

Imponderabilitatea a dispărut cu desăvîrșire. Suprasolicitățile crescînde mă apăsau în foloalu cu o putere uriașă. Era senzația ca și cum o greutate imensă apăsa corpul. Ce bine ar fi dacă m-ar lăsa mîna gîndii eu. Și, într-adevăr, forța care mă apăsa a început să scăbească treptat, apoi a dispărut cu totul. A încetat și luminiscenta aerului afară. Toate sistemele au funcționat ireproșabil. Nava se îndrepta cu precizie spre regiunea de aterizare stabilită.

Construcția navei „Vostok-2” prevedea două mijloace de aterizare a cosmonautului: în cabina navei sau prin desprinderea foloalului de navă și coborîrea cu parașute. Eram autorizat să folosesc după propria apreciere oricare din aceste sisteme. Întrucît mă simțeam bine, am holidă fără săvîrșire să încerc al doilea sistem de aterizare. Atunci cînd „Vostok-2” coborîse atît de mult, încît se putea efectua catapultarea, foloalu s-a desprins de navă și deasupra capului meu s-a deschis o parașută de o culoare intens portocalie.

Jos se ridicau în valuri norii cumulus. Am străbătut stratul lor umed și am zărit Pământul acoperit de o mîrieșie aurie. Am recunoscut Volga și două orașe situate pe malurile ei — Saratov și Engels. Așadar, totul s-a petrecut așa cum era stabilit — aterizarea are loc la punct fix, în regiunea în care s-a înalpa din Cosmos și Iuri Gagarin. Belandînd parașuta mă cobora în tot mai jos și mai jos... Se părea doar oarecum ciudat cum după ce cuprinsesem cu o singură privire domenii imense ale continentelor și oceanelor, să văd Pământul îngustat, cu orizontul său restrîns. Acum însă pe Pământ se profilează distinct detaliile. Am văzut o combina în funcțiune, mîrieșii pe care erau adunate stoguri de paie, păduri verzi între poieni, o cîrează colhoznică la pășunat. Toate acestea se deplasau destul de repede și mi-am dat seama că suflu a vînt destul de puternic. În apropiere se profilează o linie de cale ferată. Acolo trece un tren marfă. Am cumpănit că vîntul mă antrenează spre acest tren.

— Atît ar mai lipsi — să cobor pe acoperișul unui vagon și să ajung dîntunezeu știe unde... „Vostok-2” a aterizat de-o parte a terasamentului de cale ferată, iar eu de cealaltă parte. Un vînt puternic, care sufla în rafale, m-a antrenat pe mîrieșii Pământului era moale și-a amortizat șocul. În sfîrșit, după câteva ore de zbor m-am ațipit pe pămîntul natal! Încălziți de soarele de august, mi miroșea a fin și cereale proaspete. Pe plătul era să stai pe Pământ, să simți sub picioare solul obișnuit, să faci primii pași! Ei erau nestiguri, ca în copilărie cînd învîtam să merg. Ce minunat este Pământul! Nici cerul, nici marea nu pot fi comparate cu el...

Pe tot timpul, din toate părțile oamenii alergau spre noi. Am fost instalat într-un automobil pentru a fi transportat la comitetul rațional de partid. Am rugat însă ca mai înții să fiu adus la navă. Am trecut în goană peste parașute de nivel al călilor ferate și am zărit „Vostok-2” care se afla pe cîmp. În jurul ei se și adunaseră tovarășii din grupul de primire.

Întîrînd în navă, am luat jurnalul de bord, am băut apă din rezervă ca să aflu în cabină și am plecat cu același automobil la comitetul rațional de partid. Acolo mi s-a făcut legătura telefonică cu Nikita Sergheevici Hrușciov și l-am raportat că zborul a fost încheiat cu succes...

Este greu de redat senzația care m-a cuprins în acea clipă. Am încercat cele mai subtile nuanțe de sentimente. Ele cuprîdeau atît o bucurie fără de margini în legătură cu noua victorie raportată de poporul sovietic, cit și recunoștința față de partidul și guvernul care mi-au încredințat o sarcină de o răspundere atît de mare, care au dat o atît de înaltă apreciere modestiei mele contribuții la dezvoltarea cosmonauticii. Cuvintele lui Nikita Sergheevici că mă pot considera membru al partidului comunist mi-au dat și mai mult elan și mi-am luat angajamentul de a mă pregăti pentru o misiune nouă, și mai complexă.

Printre fotografiile făcute de Gherman Titov de pe bordul navei cosmice „Vostok-2” se află și cea de mai sus care a reușit să întărească forma rotundă a planetei noastre împreună cu aureola ce o înconjoară. Această aureolă azurie se întunecă treptat ajungînd de culoare violetă și contopindu-se apoi cu cerul cu desăvîrșire negru.

Text prescurtat după ziarul „Pravda”.

SPORT

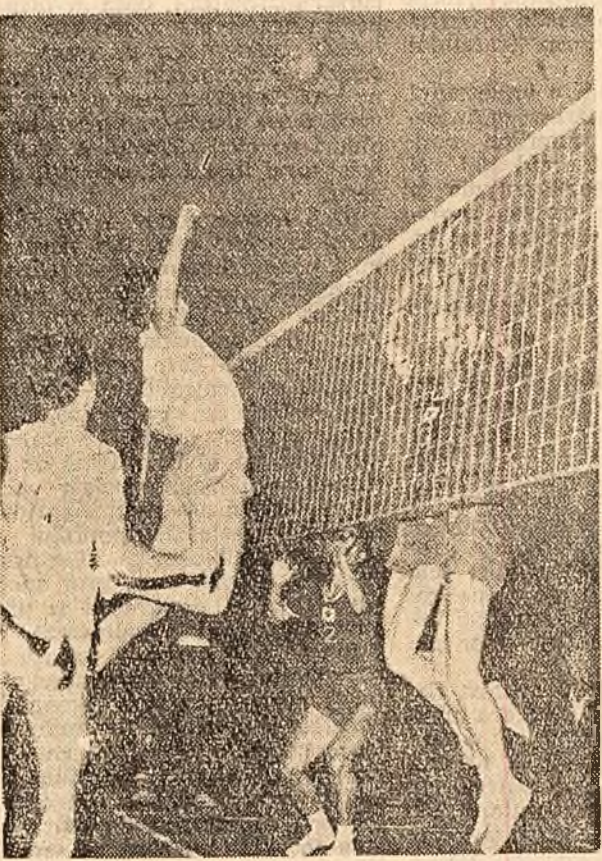
Universiada de la Sofia

Sportivii romini pe locul trei în clasamentul medaliilor

SOFIA 30. (prin telefon). — Pînă miercuri seară, la Universiada de la Sofia, clasamentul pe medaliile echipei participante avea în frunte selecționata studențească a Uniunii Sovietice. Sportivii sovietici au reușit să câștige 6 medaliile de aur, 9 de argint și 6 de bronz. Pe locul doi se află Japonia cu 9 medaliile de aur, 2 argint și 3 bronz, iar pe locul trei R. P. Romîni (2 medaliile de aur, 2 argint, 4 bronz). Urmează Cehoslovacia (1+3+4), R. F. Germania (1+2+3); Anglia, R. P. Ungaria, R. P. Polonia, Iugoslavia, Suedia, Bulgaria, Austria, Italia. Sportivii din celelalte țări participante n-au obținut pînă acum nici o medalie. Din programul competițiilor sportive de miercuri, cele mai interesante întreceri au fost la tenis, polo pe apă și baschet. Așa cum am anunțat, în semifinalele turneului de

tenis s-a calificat și sportivul român Ion Tirioc. Jucînd azi cu iugoslavul Pilić, tenismanul român a pierdut meciul cu 3-1 (9-7, 3-6; 7-5; 6-1). În cealaltă semifinală Iovanovici (Iugoslavia) l-a înțrecut cu 2-0 pe Ribeiro (Brazilia). În finala probei de simplu-femei, Horcickova (R. S. Cehoslovacia) a dispus cu 2-1 de compatrioata sa Strakova. La dublu mixt, R. P. Romîni au înțrecut perechea italiană Riddi - Crisaldi a înțrecut perechea Mina Iliina - Tirioc cu 2-1. Tot miercuri s-au disputat ultimele meciuri preliminare la polo pe apă. Iată rezultatele: R. P. Romîni - Japonia 8-4, Ungaria - Bulgaria 6-2, Iugoslavia - Indonezia 13-0. Așadar, în turneul final vor participa echipele Uniunii Sovietice, Iugoslaviei, Ungariei și Romîniei.

T. HRISTOV

Miercuri seara în parcul sportiv Dinamo echipa sovietică masculină de volei a R.P. Romîniei a înțrecut cu echipa japoneză. Echipa feminină Nikitko Tokio a înțrecut cu 2-0 o combinată a categoriei A. (În fotografie: Ion Tirioc și R. P. Romîni B).

FOTBAL

Lokomotiv-Moscova la București

Fotbaliștii puternicei formații sovietice Lokomotiv-Moscova vor fi oaspeții noștri în cadrul unui turneu pe care-l vor întreprinde în R. P. Romîni. Ei vor susține trei jocuri în zilele de 7, 10 și 13 septembrie. La București, oaspeții vor juca în compania echipei Rapid în ziua de 10 septembrie.

Rapid-Petrolul 3=1 (2=1)

CONSTANȚA (prin telefon) 20.000 de spectatori au urmărit ieri la Constanța ultimul joc din cadrul optimilor de finală ale Cupei R. P. Romînie la fotbal, în care s-au întâlnit echipele Rapid-București și Petrolul-Ploiești. La sfîrșitul celor 90 de minute, rezultatul a devenit favorabil rapidiștilor prin golurile înscrise de Ion Ionescu (2) și Georgescu. Pentru ploieșteni a marcat Voinea. În urma acestui rezultat echipa Bucureșteană s-a calificat pentru jocurile din sferturnele de finală ale Cupei R. P. Romînie.

Vizitele membrilor delegației cubane

Delegația condusă de Jose Aguilera Maceira, adjunct al ministrului Educației din Cuba, care se află în țara noastră, a vizitat miercuri dimineața Institutul pedagogic de 2 și 3 ani din Capitală. Apoi, membrii delegației cubane au fost oaspeții colecției Fabricii de confecții și tricotate București, unde

au vizitat secțiile de producție și căminul de zi al copiilor muncitorilor din această întreprindere. În cursul după-amiezii, oaspeții cubanezi au făcut o vizită la Muzeul de Istorie a Partidului Muncitoresc Român. (Agerpres)

INFORMAȚII

● În cadrul marilor aniversări culturale recomandate de Consiliul Mondial al Păcii, miercuri după-amiază a avut loc la Casa ofițerilor din Brașov o conferință pe tema „Viața și opera marelui poet corean Pak In-Ro”. După conferința artistii ai Teatrului de stat din localitate au recitat din versurile poetului Pak In-Ro. (Agerpres)

Cu dragoste pentru orașul tău

(Urmare din pag. 1-a)

și părinții lui Strango care, cînd au avut posibilitatea, s-au mutat în altă parte a orașului. Dar soarta lui Iosif Strango pe semne că era legată de această stradă pentru că s-a căsătorit cu o fată de aici și a venit să locuiască la ea.

Mulți tineri de la fabrica „Tudor Vladimirescu” unde luca și el, locuiau pe această stradă. Strango i-a mobilizat, au început să astupe gropile, au început să facă trotuarele, au obținut de la statul popular trasori și pietriș care să-l ajute. Pe stradă se construia în timpul acesta o școală. Copiii nu mai trebuiau să meargă pînă cine știe unde, ca odinioară. Bucuroși, cetățenii au venit și și-au adus aportul lor la terminarea marelui grabnică a lucrărilor. Cu toate că o tînd, Iosif Strango a fost ales președintele comitetului de stradă. Părinții lui vin des să-l viziteze. În privința lor, el surprinde o notă de admirație și de plăcere cînd vede cum s-a schimbat aspectul străzii. Și, după mai bine de douăzeci de ani de la mutarea lor, care-nsemna de fapt actul unui convingeri că norocul de-acolo nu vine pieri niciodată, el îi întreabă: „Nu-i așa că vă îndeamnă inima să veniți înapoi?...”

Orașul se dezvoltă odată cu noi

Acesta este astăzi orașul unde un ziar local scria în 1922 că, din cauza lipsei de locuințe, lucrătorii C.F.R. locuiesc în vagoane și că numai la un control sumar s-a găsit printre acestea o mulțime de tuberculoși. El este însă și orașul unde zărele apărute în țară între cele două războaie auveau des prilejul să anunțe numeroase greve și acțiuni muncitorești. Pe zidul unei case de pe strada Pușkin se află o placă de marmură. Acolo se înșeuă scrierile ilegale ale uteciștilor sătmăreni între 1938 și 1940. Trezind pe acolo am putut vedea în imediata vecinătate o brigadă de muncă patriotică a tinerilor de la „Unic” care luca la amenajarea străzii. Era brigada nr. 5 compusă din 30 de tineri. Tinerii care o formau sînt încă viuși. Dar, sînd de vorbă cu ei află că fiecare cunoște și cite o altă meserie ajutătoare. Află că cei mai mulți au terminat sau sînt pe cale de a termina cursurile serale ale școlii medii, că unii face parte dintr-o echipă de volei campionat pe oraș, alții din brigada artistică a uzinei, iar unii treilea activăază la școala populară de artă. Sînt complexe preocupările lor, dar asta îi face să-și iubească și mai mult orașul în care trăiesc și să lupte cu inimă pentru ca el să se dezvolte, să se ridice în lumină odată cu ei.

Comisiile permanente

Și activitatea comisiilor permanente din plin. Pe lângă propunerile cetățenilor, ale comitetelor de stradă, ale deputaților, comitetul executiv primește și o mulțime de propuneri din partea comisiilor permanente.

Iată: comisia permanentă pentru comerț a studiat activitatea magazinelor din oraș și a propus comitetului executiv un plan de măsuri: deschiderea de magazine, propuneri de localuri corespunzătoare, descopețirea de noi spații pentru depozitarea mărfurilor, un proiect pentru o mai bună repartizare a unităților comerciale — totul studiat temeinic, totul cu propuneri concrete de rezolvare.

Dar, comisiile permanente sînt multe, fiecare are problemele ei, fiecare propunerile ei. Comitetele de stradă, de asemenea, vin cu propunerile lor, deputații cu ale lor. Aici

Tratatul de pace cu Germania — o necesitate urgentă

Opinia publică iubitoare de pace de pretutindeni urmărește cu profundă satisfacție și sprijină cu hotărîre acțiunile perseverente ale Uniunii Sovietice, ale tuturor țării lagărului socialist pentru înșănătoșirea atmosferei internaționale, pentru apărarea și întărirea păcii în lume. În cadrul acestor acțiuni, o importanță deosebită o au măsurile menite să ducă la lichidarea războiului mondial, prin încheierea Tratatului de pace cu Germania.

În recenta declarație a tovarășului N. S. Hrușciov este expusă din nou, cu deplină claritate și cu o argumentare convingătoare, necesitatea istorică a încheierii neîntîrziată a Tratatului de pace cu Germania în interesul păcii și securității generale. „Semnarea tratatului de pace care va închide capitolul celui de-al doilea război mondial și va consolida frontierele celor două state germane — se spune în această declarație — va lega minile revanșarilor și va face să le piară pofta de aventuri. Și, dimpotrivă, tergiversarea mai departe ar fi interpretată de cercurile revanșarde din Germania occidentală ca o încurajare la agresiune, la declanșarea războiului”.

Considerînd că o obligație de mare răspundere apărarea cauzei păcii de orice ar pune-o în primejdie, țările lagărului socialist și-au exprimat hotărîrea fermă de a asigura transparența în viața a propunerilor privind încheierea Tratatului de pace cu Germania, în poziția oricărui uneltiri și amenințări ale cercurilor agresive imperialiste.

Poziția țării noastre în problema reglementării păcii cu Germania a fost expusă pe larg de tovarășul Gheorghie Gheorghiu-Dej, în recentele sale cuvîntări. Exprimînd convingerea proprie tuturor țăriirilor socialiste că nu există o

periculoasă, a deschis calea înarmării militarilor și revanșarilor de la Bonn cu arme atomice. Ministrul din guvernul lui Adenauer cere cu impetentă revizuirea frontierelor stabilite în urma zdrobirii Germaniei hitleriste. Bonn-ul a respins sistematic, cu încăpăținare, toate propunerile constructive ale țăriirilor socialiste privitoare la reglementarea păcii cu Germania și care țin seama de interesele vitale ale întregului popor german.

„Germania occidentală” — scrie ziarul englez „The Observer” — a fost refăcută ca o putere militară pentru a ajuta Anglia și America în războiul rece. Dar, R.F.G. este ea însăși una din principalele cauze ale războiului rece”.

Un focar deosebit de primejdios pentru pace a fost creat în Berlinul occidental. Aflat, după cum se știe pe teritoriul R. D. Germane, Berlinul occidental a fost transformat de agenții Bonn-ului și sub oblăduirea regimului de ocupație al celor trei puteri occidentale, într-o trambulină pentru spioni, diversioniști și provocatori împotriva R. D. Germane și a altor țări socialiste. Măsurile luate la 13 august de guvernul R. D. Germane cu privire la instituirea unui control sever la granița dintre Berlinul democrat și sectoarele occidentale ale orașului sînt pe deplin justificate. Ele au dat o grea lovitură uneltirilor militarilor și revanșarilor și totmai de aceea au fost primite cu atîta furie de cercurile reacționare și de presa lor din Occident.

Liberați de tirania imperialiștilor și a junkerilor, oamenii muncii din R. D. G. au dobîndit mari succese în construirea socialismului, întărînd și de zi unitatea lor în jurul P.S.U.G. și al guvernului R. D. Germane. Membru al familiei frățești a invincibilului la-

găr al socialismului, R. D. Germana constituie un simbol al socialismului triumfător pe pămîntul Germaniei, un bastion de nădejde al tuturor forțelor patriotice și democratice ale întregului popor german, un obstacol puternic în calea planurilor funeste ale militaristilor și revanșarilor de la Bonn.

Nu este de mirare că împotriva Republicii Democratice Germane, primul stat al muncitorilor și țărănilor din istoria Germaniei, se îndreaptă una înversunată a imperialismului hitlerist. Bonn-ul este singură, suveranitatea și independența ei sînt chezurite de forța întregului lagăr socialist.

Isteria războinică strînită de cercurile agresive imperialiste din Occident, îndeosebi de cele din S.U.A. și R.F.G., pentru a împiedica încheierea Tratatului de pace cu Germania nu poate intimidă țările socialiste. Ea nu face decît să provoace indignare în cercuri tot mai largi ale opiniei publice din Occident.

Tot mai numeroase sînt glasurile din Occident care arată că poziția Washingtonului, Bonn-ului, Londrei și Parisului este absurdă și fără speranță, că tratativele de pe poziții raționale constituie singura cale pentru reglementarea pașnică cu Germania. „Nu cumva nu ne-a învățat nimic cel de-al doilea război mondial? — întrebă ziarul american „Gazette and Daily”. Pe noi, ca și pe Soviete, trebuie să ne neliniștească reînarmarea Germaniei. În loc de aceasta însă, noi urmărm politica externă a R.F.G. ca și cum n-am avea deloc memorie. A proceda în acest fel înseamnă a comite cea mai mare absurditate. Nu jucăm cu focul.” Pînă și în R.F.G., răsună glasuri lucide: „Sîntem cei care în cazul izbucnirii unui război va trebui să plătim primii” — scrie ziarul „Neue Rhein Zeitung”.

În cadrul curentului de opinie forțat în jurul problemei încheierii Tratatului de pace cu Germania, se relevă poziția rezonabilă pe care se situează spre deosebire și furia cercurilor imperialiste agresive, tot mai multe țări de pe alte conti-

TELEGRAME EXTERNE

Luări de poziție în sprijinul preluării puterii în Brazilia de către J. Goulart

BRASILIA 30 (Agerpres). — Cercuiri tot mai largi ale opiniei publice braziliene își afirmă sprijinul față de noul președinte al țării Joao Goulart. Acesta a părăsit Parisul în dimineața zilei de 30 august pe bordul unui avion care s-a îndreptat spre New York. Potrivit agenciei U.P.I. Goulart și rezervat un loc într-un avion care urmează să plece în noaptea de miercuri spre joi de la New York spre capitala Argentinei, Buenos Aires, trecînd prin Montevideo. Decemdată nu se cunosc intențiile președintelui brazilian, dar potrivit declarațiilor unei personalități politice care-l însoțește pe Goulart acesta va pleca spre statul brazilian Rio Grande do Sul. Între timp după cum transmite corespondentul din Brasilia al agenciei U.P.I. unii dintre generali și amiralii brazilieni îi sprijină acum pe Goulart. Sentimentele în favoarea lui Goulart

— relevă agenția — par să crească neîncetat.

Agencia U.P.I. anunță că guvernatorul statului Goias, pe al cărui teritoriu se află capitala federală Brasilia a chemat poporul să lupte, dacă este necesar, pentru a asigura venirea lui Goulart la postul de președinte.

Luînd cuvîntul la radio, guvernatorul statului Rio Grande do Sul, Leonel Brizola, a declarat că sudul Braziliei este gata să lupte împotriva armatei dacă ministrul de Război, Denys, încearcă să înăbușe mișcarea de sprijin față de Joao Goulart.

NEW YORK 30 (Agerpres). — Agenția France Presse anunță că în după-amiază zilei de 30 august a sosit la New York în drum spre Brasilia, Joao Goulart care în calitate de vice-președinte urmează, potrivit constituției, să devină șef al statului brazilian.

În ajunul conferinței țării neutre

BELGRAD 30 (Agerpres). — La Belgrad sînt pe terminele pregătirile în vederea conferinței șefilor de state și de guverne ai țării neutre. Pentru a lua parte la această conferință, care se deschide la 1 septembrie, sossesc în permanență delegații celor 24 țări participante. La Belgrad au sosit președintele Rubei, Osvaldo Dorticos, președintele C.A.U., Abdel Gamal Nasser, regele Marocului Hassan al II-lea și alții. Ordinea de zi a conferinței, publicată

În ziare, include probleme ca: un schimb general de păreri despre situația internațională, despre întărirea păcii și securității popoarelor, despre lupta împotriva imperialismului pentru lichidarea colonialismului, despre dezvoltarea generală și totală, despre bazele militare strîmte de pe teritoriile altor țări, despre coexistența între state cu orîndiri sociale și politice diferite, despre rolul și structura O.N.U., despre dezvoltarea colaborării economice între țări.

Ziarul „Pravda” de ieri publică o corespondență a trimișilor săi la Belgrad despre pregătirile în vederea deschiderii la 1 septembrie a conferinței șefilor de state și guverne ai țării neutre.

După ce se menționează ordinea de zi a conferinței, în corespondența se spune: În cercurile ziaristice se exprimă părerea că dacă conferința de la Belgrad este chemată să joace un rol important în întărirea păcii internaționale, ea trebuie să examineze problema actualității situației încordate în Europa provocată de uneltirile forțelor imperialiste în Berlinul occidental și să se exprime cu privire la încheierea Tratatului de pace cu Germania și reglementarea pe această bază a situației din Berlinul occidental.

Aici se presupune de asemenea că participanții la conferință vor elabora măsurile necesare pentru traducerea cit mai grabnic în viață a Declarației cu privire la acordarea independenței țării și popoarelor coloniale. Unii ziaristi occidentali își exprimă părerea că există anumite forțe care se pronunță pentru crearea la conferință a unui așa-zis „al treilea bloc”, alcătuit din țările

neutre, alții presupun însă că aceasta ar fi nereal.

După cum se arată în comunicatul sovietoghanез semnat recent, scrie în „Pravda”, guvernul sovietic și-a exprimat speranța că această conferință își va aduce contribuția la cauza întăririi păcii, soluționării problemei dezarmării și a lichidării colonialismului”.

Prima cunoștință făcută cînd am pășit pe poarta marilor șantiere navale din Budapesta a fost comunistul Balogh Lajos, om înalt cit un munte; și anii și-au pus pecetea și în păr, încruntîndu-l. Anul trecut, el a sărbătorit cel de-al 25-lea an de cînd lucrează în „Fabrica de vagoane” — cum numesc budapeștii șantierul naval — și de cînd a luat contact cu mișcarea muncitorească, Avea 18 ani. În 1935 s-a înscris în partidul comunist. Călii horștiști l-au alungat din fabrică, a fost silit să lucreze ca zilier pe unde apuca. Apoi a venit marea zi a eliberării. Oamenii au început să-și trăiască viața cu adevărat. Comunistul Balogh a primit diferite sarcini de partid. Acum este șeful secției turnătorie, membru în comitetul de partid al șantierului și deputat.

De la acest om încercat am aflat și împlinirea cu vaporul „Ciurium”. În 1940, Uniunea Sovietică a comandat la acest șantier un vapor cu o deplasament de 2.300 tone. Dar, înainte ca nava să fie gata, a izbucnit războiul. Naziștii au capturat vasul, silitul pe muncitori să-l termine cit mai repede. Dar comunistii au sabotat lucrul și au predat vasul gata... de abia după terminarea războiului, comunistii introduceau curent de înaltă tensiune în calarg... Abia în 1945 „Ciurium” a plecat spre Uniunea Sovietică. Măcheta acestui vas este păstrată la loc de cinste de muncitorii șantierului.

Șantierul nostru — ne spune Balogh cu un sentiment de mîndrie — n-a fost întotdeauna așa de mare și frumos. Înainte de eliberare, munceam în barci de lemn, în condiții neomenești. De macarale nici pomeneală. Totul se realiza prin munca fizică grea. Și pînă lansam un vapor la apă ne treceau multe sudori. Rău ne mai chinulam... Barcile nu mai există: pe locul lor s-au ridicat construcții moderne, utilitate cu mașini de înaltă productivitate. Pe malul Dunării albastre, unde se face asamblarea vaselor, macarale

urias se deplasează pe sine acolo unde este nevoie. Macarale plutitoare de 100 tone, lăuate de pricepuții muncitori de aci. În anii puterii populare șantierul a investit pentru modernizarea șantierului multe milioane de leiști, asigurînd muncitorilor condiții optime de lucru. Șantierul s-a mîrit de la an la an, iar numărul muncitorilor a crescut de aproape 20 de ori. Dacă înainte vreme, un vas se construia în 2 ani, acum de aci în fiecare lună pleacă cite un vas spre cele mai îndepărtate țăări din lume. La fiecare 20 de zile, muncitorii șantierului produc și cite o macara plutitoare, iar la 2 luni — cite o macara de 100 tone. Muncitorii al șantierului naval din Budapesta au fost în vizită în țara noastră. Șantierul din Budapesta a fost și el vizitat de muncitori din R. P. Romîni. În felul acesta, și-au împărtășit unii altora din experiența în producție, s-au împrietenit, contribuind la întărirea prieteniei de nezdurnicînd dintre popoarele romîn și ungur.

Nu vom uita niciodată — ne-a spus tovarășul Horac Ferenc, secretarul organizației de partid de la turnătorie — trumousul program cultural prezentat la noi, în sala de festivități a șantierului, de ansamblul Consiliului Central al Sindicatelor din R. P. Romîni. Am dori ca și pe viitor să facem schimburi de experiență cu tovarășii noștri romîni afit pe linie profesională cit și culturală.

Trecînd din secție în secție, am cunoscut mulți muncitori harnici fruntași în producție, care s-au luat la întrecere cu calendarul și au reușit să fie cu mult înaintea vremii. Unii au și sărbătorit revoluionul lui 1962. Brigada lui Vigi Mihály, care toarnă carcasa a cucerit titlul de cea mai bună brigadă din șantier. Pe pieptul fiecărui membru al brigăzii strălucete insigna de frunză.

La plecare, asemeni tovarășului Balogh, mulți muncitori ne-au rugat să transmitem oamenilor muncii din țara noastră urbi de noi succese în construcția socialistă, pentru fericirea și bunăstarea poporului romîn.

UN ARTICOL DIN „EL-MUDJAHID”

Pe marginea sesiunii Consiliului Național al Revoluției Algeriene

TUNIS 30 (Agerpres). — În legătură cu încheierea lucrărilor sesiunii Consiliului Național al Revoluției Algeriene, ziarul „El-Mudjahid” a publicat un articol de fond intitulat: „Pentru îndeplinirea misiunii noastre istorice”.

Ziarul relevă că în ultimii șapte ani prestigiul Frontului de Eliberare Națională din Algeria a crescut nemăsurat de mult cit în Algeria, cit și pe arena internațională. Guvernul francez, scrie ziarul, trebuie să lînă tot mai mult seama de el, nu numai pe cîmpul de bătălie, ci totodată pe plan politic. Victoriile dobîndite întîrsc și mai mult credința fiecărui algerian în justetea luptei noastre și conștiința faptului că este necesar ca această luptă să fie continuată în mod ferm pînă la înăfpătura telurilor noastre.

„El-Mudjahid” subliniază că sarcina Frontului de Eliberare Națională din Algeria constă în a intensifica lupta armată, în a ridica nivelul politic al cadrelor și ostașilor din armată, în a înțări centralizarea și coordonarea acțiunilor organelor de conducere”.

Consiliul Național al Revoluției Algeriene, se spune în articol, acordă o tot mai mare atenție problemelor fundamentale ale luptei noastre, care are un caracter social, precum și creării unui regim faprit pe principii „revoluționale populare, pentru popor”.

SCURTE ȘTIRI

MOSCOVA. Leonid Brejnev, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., va sosi la 14 noiembrie într-o vizită oficială în Republica Sudan. Vizita va avea loc la invitația generalului Ibrahim Abbud, prim ministru al Republicii Sudan.

Buenos Aires. — Peste 220.000 de învățători și profesori din învățămîntul primar și mediu din Argentina au declarat o grevă generală de 10 zile în sprijinul cererilor lor privind mărirea salariilor.

PARIS. — La 20 august primul-ministru Debré a rostit un discurs radioteleviziv. El a comunicat că în anul următor în Franța vor fi mășurate unele impozite și a lăsat să se înțeleagă împede că guvernul nu intenționează să satisfacă cererea oamenilor muncii francezi cu privire la readunarea drăutei zilei de luera fără micșorarea salariului.

Pe malul Dunării albastre

Prima cunoștință făcută cînd am pășit pe poarta marilor șantiere navale din Budapesta a fost comunistul Balogh Lajos, om înalt cit un munte; și anii și-au pus pecetea și în păr, încruntîndu-l. Anul trecut, el a sărbătorit cel de-al 25-lea an de cînd lucrează în „Fabrica de vagoane” — cum numesc budapeștii șantierul naval — și de cînd a luat contact cu mișcarea muncitorească, Avea 18 ani. În 1935 s-a înscris în partidul comunist. Călii horștiști l-au alungat din fabrică, a fost silit să lucreze ca zilier pe unde apuca. Apoi a venit marea zi a eliberării. Oamenii au început să-și trăiască viața cu adevărat. Comunistul Balogh a primit diferite sarcini de partid. Acum este șeful secției turnătorie, membru în comitetul de partid al șantierului și deputat.

De la acest om încercat am aflat și împlinirea cu vaporul „Ciurium”. În 1940, Uniunea Sovietică a comandat la acest șantier un vapor cu o deplasament de 2.300 tone. Dar, înainte ca nava să fie gata, a izbucnit războiul. Naziștii au capturat vasul, silitul pe muncitori să-l termine cit mai repede. Dar comunistii au sabotat lucrul și au predat vasul gata... de abia după terminarea războiului, comunistii introduceau curent de înaltă tensiune în calarg... Abia în 1945 „Ciurium” a plecat spre Uniunea Sovietică. Măcheta acestui vas este păstrată la loc de cinste de muncitorii șantierului.

Șantierul nostru — ne spune Balogh cu un sentiment de mîndrie — n-a fost întotdeauna așa de mare și frumos. Înainte de eliberare, munceam în barci de lemn, în condiții neomenești. De macarale nici pomeneală. Totul se realiza prin munca fizică grea. Și pînă lansam un vapor la apă ne treceau multe sudori. Rău ne mai chinulam... Barcile nu mai există: pe locul lor s-au ridicat construcții moderne, utilitate cu mașini de înaltă productivitate. Pe malul Dunării albastre, unde se face asamblarea vaselor, macarale

urias se deplasează pe sine acolo unde este nevoie. Macarale plutitoare de 100 tone, lăuate de pricepuții muncitori de aci. În anii puterii populare șantierul a investit pentru modernizarea șantierului multe milioane de leiști, asigurînd muncitorilor condiții optime de lucru. Șantierul s-a mîrit de la an la an, iar numărul muncitorilor a crescut de aproape 20 de ori. Dacă înainte vreme, un vas se construia în 2 ani, acum de aci în fiecare lună pleacă cite un vas spre cele mai îndepărtate țăări din lume. La fiecare 20 de zile, muncitorii șantierului produc și cite o macara plutitoare, iar la 2 luni — cite o macara de 100 tone. Muncitorii al șantierului naval din Budapesta au fost în vizită în țara noastră. Șantierul din Budapesta a fost și el vizitat de muncitori din R. P. Romîni. În felul acesta, și-au împărtășit unii altora din experiența în producție, s-au împrietenit, contribuind la întărirea prieteniei de nezdurnicînd dintre popoarele romîn și ungur.

Nu vom uita niciodată — ne-a spus tovarășul Horac Ferenc, secretarul organizației de partid de la turnătorie — trumousul program cultural prezentat la noi, în sala de festivități a șantierului, de ansamblul Consiliului Central al Sindicatelor din R. P. Romîni. Am dori ca și pe viitor să facem schimburi de experiență cu tovarășii noștri romîni afit pe linie profesională cit și culturală.

Trecînd din secție în secție, am cunoscut mulți muncitori harnici fruntași în producție, care s-au luat la întrecere cu calendarul și au reușit să fie cu mult înaintea vremii. Unii au și sărbătorit revoluionul lui 1962. Brigada lui Vigi Mihály, care toarnă carcasa a cucerit titlul de cea mai bună brigadă din șantier. Pe pieptul fiecărui membru al brigăzii strălucete insigna de frunză.

La plecare, asemeni tovarășului Balogh, mulți muncitori ne-au rugat să transmitem oamenilor muncii din țara noastră urbi de noi succese în construcția socialistă, pentru fericirea și bunăstarea poporului romîn.

Măsuri necesare pentru lichidarea crizei în Congo

STANLEYVILLE 30 (Agerpres). — TASS transmite: La 28 august a avut loc la Stanleyville o conferință de presă la care a luat cuvîntul Valentin Lubuma, șeful cancelariei primului vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al Republicii Congo, Antoine Gizenga.

După ce a amintit de tratativele duse de Adoula, primul ministru al Republicii Congo, cu A. Gizenga la Stanleyville, Lubuma a spus: Considerăm necesar să informăm opinia publică mondială că pînă în momentul de față cei de la Leopoldville nu au adus la îndeplinire o seamă de hotărîri asupra cărora s-a căzut de acord. Lubuma a citit textul telegramelor în care Gizenga îi roagă pe Adoula să-l comunice cum sînt aduse la îndeplinire

la amploare lupta patrioților din Rhodesia de nord împotriva dominației coloniale

LUSAKA 30 (Agerpres). — Lupta armată a populației din Rhodesia de nord împotriva dominației colonialiste engleze ia amploare din ce în ce mai mare. Potrivit unor știri din Lusaka, ciocniri serioase au avut loc în ultimele zile în regiunea de nord-vest, situată la granița cu Angola. Patrioții africani au dat foc și au scufundat un vas englez pe fluviul Zambezi. La Lusaka patrioții africani au aruncat în aer o uzină electrică, iar în provincia nordică au fost distruse încă două poduri importante.

DECLARATIA GUVERNULUI SOVIETIC

MOSCOVA 31 (Agerpres). — TASS transmite următoarea Declarație a guvernului sovietic:

Popoarele sînt în prezent martore ale agresivității mereu crescînde a politicii blocului militar N.A.T.O. Statele Unite ale Americii și aliații lor învîrtează cu tot mai multă putere roțile mașinii lor de război, amplificînd la proporții fără precedent cursa înarmărilor, sporind efectivele armatelor, încercînd pînă la încadescență încordarea situației internaționale. Lucrurile au ajuns pînă acolo încît conducătorii S.U.A. și țării aliate lor recurg la amenințări de a pune mina pe arme și de a declanșa un război, ca răspuns la încheierea Tratatului de pace cu Republica Democrată Germană.

În fața acestor fapte, care nu pot să nu pună în gardă guvernul sovietic consideră de datoria sa să ia toate măsurile necesare pentru ca Uniunea Sovietică să fie deplin pregătită să facă înfocșinare pe orice agresor, dacă el ar încerca să comită o agresiune. Prea proaspătă este în memoria oamenilor tragedia primelor luni ale Marelui Război pentru Apărarea Patriei, cînd Hitler a atacat U.R.S.S., avînd asigurată superioritatea în tehnica de luptă, pentru ca acest lucru să fie îngăduit în prezent. Iată de ce guvernul sovietic a și luat un șir de măsuri serioase pentru întărirea securității U.R.S.S. Din același motiv, după o chibzuire profundă și multilaterală, guvernul sovietic a adoptat hotărîrea de a efectua experimente experimentale cu arma nucleară.

Pe deplin conștient de importanța și răspunderea acestui pas serios, guvernul Uniunii Sovietice consideră necesar să explice poporului sovietic și întregii omeniri sensul și însemnătatea acestei hotărîri, al cărei unic scop este de a face totul pentru a preveni catastrofa care ar constitui-o un al treilea război mondial pentru sute de milioane de locuitori ai planetei noastre.

Cei care greșesc un nou măcel mondial sădăsc în prezent iluzia că pasă-mite, un nou război, dacă ar fi declanșat, s-ar duce fără folosirea armei termonucleare. Aceasta este însă o înșelare a popoarelor.

Experiența istorică învătă că nicodată nu s-a reușit să se stăvilească între limite dinainte stabilite incendiul războiului. Războaiele au legile lor aspre, implacabile. Agresorul declanșează războiul pentru a împinge victoarea sa. Dar și agresorul înțelege că în cazul unei înfringeri, pe el însuși îl va lovi cea soartă pe care a pregătit-o pentru victima sa. De aceea, fiecare stat participant la război are un interes diferit de faptul dacă el este acela care atacă sau care se apără, nu se va da în lături de la nimic pentru obținerea victoriei și nu se va recunoaște înfrînt pînă ce nu va fi folosit și epuizat toate mijloacele de care dispune pentru ducerea războiului. În aceste condiții, orice conflict armat, fie chiar neînsemnat la început, dacă puterile nucleare s-ar pomeni atrase într-insul, se va transforma inevitabil într-un război racheto-nuclear general.

Oamenilor sovietici, care încă nu de mult au văzut războiul în casa lor și care au plătit cu pierderi incalculabile pentru reinstaurarea păcii, le sînt deosebit de apropiate și clare năzuințele popoarelor de a pune capăt cursei înarmărilor, de a scăpa pentru totdeauna de războaiele distrugătoare. Dar toate cele suferite de oameni în războaiele trecute, pălesc în fața grozăviilor pe care le pot pricinui numai câteva bombe termonucleare. Or, astăzi în arsenalele marilor puteri se află nu o singură duzină și nu o singură sută, ci mii de astfel de bombe. Fînd din puțurile nucleare, Uniunea Sovietică a acumulat suficiente cunoștințe științifice și tehnice cu privire la forța de distrugere a noilor tipuri de arme, cu privire la mijloacele de transportare la țintă a încărcăturilor termonucleare și cu privire la consecințele folosirii acestei arme, pentru ca să-și asigure deplin de caracterul unui război modern.

Guvernul sovietic și-a ridicat primul glasul pentru dezarmarea generală și totală, pentru încetarea experiențelor cu arma atomică. El a suspus nu odată examinării Organizației Națiunilor Unite propunerii concrete menite să asigure realizarea acestui tel. De la tribuna Organizației Națiunilor Unite, în mesaje și declarații șefului guvernului sovietic, N. S. Hrușciov, pretutindeni unde la masa tratativelor reprezentanții lagărului socialist s-au înfîlțit cu reprezentanții țării occidentale, a răsunat chemarea sinceră și înflăcărată a Uniunii Sovietice de a se ajunge la un acord pentru a distruge pentru totdeauna și sub cel mai sever control internațional toate tipurile de armament — pînă la ultima bombă și pînă la ultimul proiectil, de a desființa armatele — pînă la ultimul soldat, de a desființa statele majore și departamentele militare.

N-ar fi o exagerare să se considere că încă astăzi omenirea ar putea trăi într-o lume fără arme și fără armate, numai dacă guvernele S.U.A., Angliei, Franței și altor state participante la blocurile militare occidentale ar manifesta aceeași dorință.

Adversarii dezarmării caută încă să dea impresia că pedicia spre un acord cu privire la dezarmare ar fi mult diferit în care abordază Uniunea Sovietică și puterile occidentale problema controlului. Nimeni nu neagă că stabilirea controlului internațional asupra dezarmării, control care afectează cele mai profunde interese ale statelor, interese securității lor, este o chestiune complicată și delicată. Într-adevăr, problema controlului a fost multă ani un obstacol în calea

spre un acord cu privire la dezarmare. Aceasta s-a întimplat pentru că controlul a fost folosit de puterile occidentale ca pretext pentru a face să eșueze orice propuneri cu privire la dezarmare. Nici înainte ele n-au năzuit nicodată spre un control asupra dezarmării. Acest lucru a fost spus în modul cel mai clar de la tribuna O.N.U. de fostul președinte al S.U.A., D. Eisenhower, care a declarat fără echivoc că nu este vorba despre un control asupra dezarmării, ci despre un control asupra înarmării.

Pentru a nu lăsa să se distrugă esența problemei — însăși dezarmarea — guvernul sovietic a declarat deschis că este dinainte gata să adopte orice propuneri ale puterilor occidentale cu privire la controlul internațional. În legătură cu aceasta, de la puterile occidentale s-a așteptat un singur lucru — să se alature propunerilor noastre cu privire la dezarmarea generală și să formeze propunerile lor cu privire la controlul general. Dar, ciudat lucru, ci care pînă atunci manifestaseră atît îngrijorare în legătură cu controlul internațional, și-au pierdut parcă graiul cînd li s-au oferit posibilități nelimitate pentru a-și formula și realiza ideile cu privire la sistemul de control internațional!

Prin ce se poate oare explica că pînă în prezent puterile occidentale nu au făcut propuneri concrete în această privință? Acest lucru se poate explica numai prin teama că Uniunea Sovietică va accepta propunerile lor referitoare la control, și atunci puterile occidentale vor fi nevoite să accepte dezarmarea generală și totală, fie să se demeste pînă la capăt ca adversari ai dezarmării și, totodată, ca adversari ai controlului asupra dezarmării.

În zilele noastre principial este dezarmarea generală și totală, iar un acord referitor la o astfel de dezarmare ar epuiza și problema experiențelor nucleare. Într-adevăr, cînd se înceta cursa înarmărilor și armamentul stocat va fi nimicit, va dispăre orice stimulente pentru perfecționarea lui și, prin urmare, pentru efectuarea exploziilor nucleare experimentale. Și, dimpotrivă, numai un acord cu privire la încetarea experiențelor cu arma nucleară nu poate să pună capăt prin el însuși cursei înarmărilor. Statele care posedă deja arma atomică, vor fi tentate inevitabil să oculească acest acord, să caute noi și noi căi și porțite pentru perfecționarea armelor, fără a mai spune că experiențele efectuate de trei-patru puteri sînt absolut suficiente pentru a acumula la nesfîrșit cunoștințele extrem de periculoase.

La rîndul lor, statele care nu posedă încă arma termonucleară vor încerca să o creeze, fără a ține seama de existența acordului care interzice experiențele atomice. De altfel, ele vor putea folosi pentru aceasta argumente pe care partizanii dezarmării nucleare nu le vor putea combate chiar așa ușor. Într-adevăr, este oare realist să se creadă că se va putea menține mult timp situația în care unele state, care au luat-o înainte în folosirea energiei atomice în scopuri militare, vor continua să înalte munții de bombe atomice și cu hidrogen pe baza experiențelor pe care le-au efectuat deja, iar celelalte state vor privi cu brațele încrucișate, cum rămîn tot mai mult în urma puterilor nucleare în ce privește capacitatea lor militară și, prin urmare, și în ceea ce privește posibilitățile de a-și asigura securitatea?

Experiența de pînă acum demonstrează altceva. A fost o vreme cînd în lume exista monopolul asupra armei atomice, iar Statele Unite căutau să și-l mențină. Profund de faptul că în miile lor se afla o armă cum nu a avut atunci nici un stat, S.U.A. experimenta și bombe atomice cînd voiau și unde voiau, fără să țină de loc seama de ceea ce gîndeau și spuneau despre aceasta popoarele. S.U.A. nu s-au dat înlături nici chiar de la experimentarea acestei arme monstruoase asupra oamenilor vii — copii, femei, bătrîni, aruncînd bombe atomice asupra orașelor japoneze Hiroșima și Nagasaki, pe pămîntul unui dușman, de fapt, deja învins. Aștinînd bomba atomică, cei ce stabileau atunci politica S.U.A. au încercat să realizeze voința lor aproape întregii lumi, să sântăzise țările socialiste. Se crease o situație extrem de periculoasă.

Poporul sovietic a fost nevoit să-și mobilizeze toate forțele materiale și spirituale pentru a lichida monopolul atomic al S.U.A., care devenise o amenințare pentru pace, și să creeze în cel mai scurt timp cu putință arma nucleară proprie. Cîrînd după aceea, cercul puterilor nucleare s-a lărgit. În el a intrat și Anglia.

Popoarele și-au dat la timp seama de pericolul pe care îl implică antrenarea în cursa înarmărilor a unor noi țări și au susținut cu înflăcărare cererea de a se pune capăt experiențelor cu arma nucleară. Stegarul acestor cereri a devenit Uniunea Sovietică care timp de mulți ani a căutat consecvent și perseverent să obțină încetarea pretutindeni și pentru totdeauna a experiențelor cu toate tipurile de arme nucleare.

făcînd nu o dată pași importanți în întîmpinarea dorințelor S.U.A. și Angliei.

Ce lînie, însă, au opus puterile occidentale poziției clare și cinstite a guvernului sovietic? La încetarea unilaterală de către Uniunea Sovietică a experiențelor nucleare, ele au răspuns prin efectuarea unui șir de explozii de bombe nucleare de o intensitate fără precedent. La repetatele încercări ale Uniunii Sovietice de a apropia pozițiile participanților la tratative, guvernele S.U.A. și Angliei s-au dezis de fiecare dată de propriile lor propuneri, pe care le susținuseră chiar înainte de o zi, au recurs literalmente la orice mijloc numai pentru a împiedica realizarea unui acord. În fond, ele s-au dezis de concluziile și recomandările adoptate în unanimitate de savanții-experti, inclusiv americani și englezi, referitoare la metodele de detectare a exploziilor nucleare și de asigurare a unui control responsabil asupra respectării tratatului cu privire la încetarea experiențelor nucleare.

Guvernele puterilor occidentale au cerut insistent și continuă să ceară ca tratatul cu privire la încetarea experiențelor nucleare să nu prevadă interzicerea efectuării exploziilor nucleare subterane. Pentru orice persoană competentă este însă clar că efectuarea acestor explozii, chiar dacă se afirmă că ele sînt efectuate în scopuri pașnice, nu reprezintă altceva decît o formă disimulată de perfecționare a armei nucleare existente sau de experimentare a unor noi modele. Dacă un dispozitiv nuclear pentru provocarea exploziilor va fi acționat, de pildă pentru „deplasarea de teren” iar puterile occidentale vor să-și rezerve dreptul de a efectua asemenea explozii — același dispozitiv pentru provocarea de explozii poate fi folosit și în scopuri militare. Așadar, pronunțîndu-se în vorbă pentru încetarea exploziilor nucleare, S.U.A. și Anglia se preocupă în fond de cu totul altceva, și anume cum să introducă în tratat porțite pentru continua perfecționare a armei termonucleare prin efectuarea de explozii subterane sau de explozii în scopuri așa-zis pașnice.

Guvernul sovietic a propus să se cadă de acord ca în organul internațional de control să fie reprezentată egal și să dispună de posibilități egale de control statele socialiste, statele capitaliste participante la blocuri militare și țările neutre. În opoziție cu aceasta, puterile occidentale au prezentat propuneri a căror aplicare în viață le-ar fi pus într-o situație avantajoasă față de Uniunea Sovietică, într-o situație care ar fi permis acestor puteri să comande neîngrădit în organul de control, să împinzăscă teritoriul Uniunii Sovietice, sub paravanul posturilor și grupurilor de control, cu o întreagă rețea de centre de spionaj.

Întreaga desfășurare a tratativelor de la Geneva confirmă că puterile occidentale au urmărit să legitimizeze în realitate acele genuri de experiențe nucleare în efectuarea cărora sînt interesate și să creeze un organ internațional de control care să fie un instrument docil în miinile lor și să reprezinte în fond o anexă a statelor majore generale ale puterilor occidentale. Declarațiile făcîndu-se reprezentanților S.U.A. și Angliei pînă în ziua experiențelor la controlul internațional, s-au dovedit a fi doar un camuflaj cînd au fost puse la încercare.

Pentru a scoate tratativele din impas, guvernul sovietic a propus ca rezolvarea problemei încetării experiențelor cu arma nucleară să fie legată de problema dezarmării generale și totale. Această importantă propunere a fost prezentată în memorandumul remis la Viena la înțelegerea prezidențului Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., N. S. Hrușciov, cu președintele S.U.A., J. Kennedy.

Această inițiativă a guvernului sovietic a deschis noi posibilități reciproce realizarea unor hotărîri reciproce acceptabile în toate problemele dezarmării și, ceea ce este deosebit de important, a înlăturat piedicile pentru stabilirea celui mai larg și atotcuprinzător control internațional, inclusiv asupra încetării experiențelor nucleare.

Cum au reacționat pînă la puterile occidentale față de noua încercare a Uniunii Sovietice de a înlesni realizarea unei înțelegeri? În loc să examineze concret propunerile sovietice, guvernele S.U.A. și Angliei au preferat să denatureze conținutul lor și să se dedea la diferite născociri în legătură cu intențiile Uniunii Sovietice. În același timp, reprezentanții de răspundere ai S.U.A. au început să facă aluzii directe că în viitorul cel mai apropiat S.U.A. vor relua experiențele nucleare.

Guvernul sovietic consideră de datoria sa să atragă în mod deosebit atenția popoarelor lumii asupra faptului că în momentul de față în S.U.A. se inițiază proiecte de creare a bombe cu neutroni — bombă care să ucidă tot ceea ce este viu fără să distrugă valorile materiale. Numai agresorii care aspiră la jaf, la cîștigarea de pămînturi și bunuri străine pot mobiliza eforturile savanților pentru crearea unei asemenea arme. Exterminîndu-i pe oameni, agresorii vor să profite de razele mușcîtoare victimelor asinate de ei de bogățiile create de aceștia. Aceasta este o morală bestială. Planurile de creare a bombe cu neutroni dezvăluie într-adevăr esența canibalică a imperialismului contemporan care nu mai vrea să se mulțumească cu exploatarea nemiloasă a oamenilor muncii și care de dragul îmbogățirii este gata să săvîrșescă crime de monstruoasă depășind amintirea camerelor și dubelilor de gazare ale călăilor hitleristi.

Nu este un secret că S.U.A. se

afală în pragul efectuării unor experiențe nucleare subterane și caută doar primul pretext convenabil pentru a le începe. Cu nu-i este clar însă că dacă guvernul S.U.A. are intenția să relua experiențele cu arma nucleară, aceasta este numai o chestiune de timp.

Guvernul sovietic nu poate ignora nici faptul că Franța, aliată S.U.A. în blocul N.A.T.O., efectuează încă de multă vreme experiențe nucleare. În timp ce Uniunea Sovietică s-a abținut de la efectuarea experiențelor nucleare, străduindu-se să obțină la masa tratativelor un acord cu S.U.A. și Anglia privitor la încetarea lor pretutindeni, Franța a efectuat una după alta explozii ale dispozitivelor nucleare. Ea continuă să facă aceasta, în ciuda apelului Organizației Națiunilor Unite adresat tuturor statelor de a se abține de la asemenea experiențe, în ciuda protestelor cercurilor largi ale opiniei publice din toate țările lumii, în ciuda avertismentelor Uniunii Sovietice că va fi nevoită să relua experiențele dacă Franța nu își va înceta experiențele cu arma nucleară.

Dacă Uniunea Sovietică nu ar trage concluziile cunoscute din efectuarea experiențelor nucleare de către Franța, ca și aliații ei s-ar afla într-o situație înegală în comparație cu S.U.A., Anglia, Franța și celelalte țări care fac parte din această alianță. Dacă oamenii din S.U.A. și Anglia pe care îi pot neliniști exploziile experimentale cu arma nucleară sovietică să-și imagineze că nu un aliat al lor — Franța, ci un aliat al U.R.S.S., de pildă, Cehoslovacia, ar efectua experiențe cu arma termonucleară, în timp ce toate celelalte puteri s-ar abține de la aceasta!

Cum ar reacționa în acest caz, S.U.A., Anglia, și de altfel și celelalte țări din N.A.T.O.? S-ar împăca ele cu un fapt ca experiențele de securități să sînt vădit prejudiciate? Se vede însă că nu Cehoslovacia și nici vreo țară socialistă, ci Franța, membră a N.A.T.O., este aceea care efectuează experiențe nucleare. Dacă lucrurile stau astfel se poate oare cere Uniunii Sovietice ca ea să nu întreprindă contramăsuri pentru întărirea securității sale? Nici un guvern care manifestă o adevărată grijă pentru interesele vitale ale poporului său și pentru capacitatea de apărare a lui nu poate proceda alimintiri.

Admițînd chiar că exploziile de securitate sînt produse în Sahara sînt încă relativ neînsemnate prin puterea lor, rezonanța lor politică este cu mult mai periculoasă.

Unda exploziei emanate de experiențele nucleare franceze a lovit în speranțele oamenilor din cele mai îndepărtate colțuri ale globului pămîntesc, stîrnind o minie și indignare generală. Ea a ajuns și la Geneva măturînd de fapt de pe masa tratativelor propunerile avînd drept scop să pună capăt o dată și pentru totdeauna experiențelor cu arma nucleară. Este justificată legătura pe care mulți o fac între continuarea experiențelor cu arma nucleară, rolul activ al guvernului Franței în blocul militar agresiv N.A.T.O., cu infamul război colonialist din Algeria și atacarea Bizertei în Tunisia.

Este legitimă întrebarea: unde erau oare guvernele S.U.A. și Angliei atunci cînd Franța făcea să explodeze dispozitive nucleare pe continentul african, sfîdînd Organizația Națiunilor Unite și popoarele întregii lumi? În loc să exercite o influență asupra partenerilor lor din blocul militar și să se retrîină de la efectuarea de explozii nucleare, ele au încurajat în fond guvernul Franței.

Acest lucru este demonstrat suficient de convingător chiar și de faptul că S.U.A. și Anglia au refuzat să sprijine rezoluția Adunării Generale a O.N.U. în care statele erau chemate să nu efectueze experiențe nucleare.

Dar guvernul sovietic nu ar spune întregul adevăr dacă ar trece sub tăcere faptul că nu numai statele din blocurile militare occidentale, ci și multe alte țări care au votat pentru această rezoluție s-au implicat în fond cu faptul că guvernul francez a procedat în pofda voinței O.N.U., în pofda voinței popoarelor. Guvernul sovietic știe desigur că printre aceste state se află numeroși adepți sinceri ai încetării experiențelor nucleare. Dar dacă acum cursa înarmărilor nucleare este din nou stimulată, guvernele acestor state ar trebui să recunoască fără înconjur și în mod cinstit că o anumită parte de răspundere pentru această situație le revine chiar lor, deoarece n-au dat la timp o ripostă a celor care francezii care împing lumea spre continuarea experiențelor nucleare.

În Uniunea Sovietică sînt bine cunoscute consecințele dăunătoare ale experiențelor cu arma termonucleară pentru organisme vii și de aceea se iau toate măsurile pentru a reduce la minimum aceste consecințe. Da, orice experiență cu arma nucleară îi neliniștește pe oameni, le pricinuieste o mare miinire. Și dacă guvernul sovietic a adoptat totuși hotărîrea cu privire la efectuarea experiențelor nucleare nu l-a fost de loc ușor s-o facă. Guvernul sovietic a fost nevoit să facă aceasta, călcînduși pe inimă, cu regret și numai în urma celei mai amănunțite și multilaterale studii a problemei. Guvernul sovietic a fost nevoit să facă acest pas, de a cărui importanță își dău intru totul seama, sub influența situației internaționale pe care o crează țările imperialiste. Politica principială a puterilor ale N.A.T.O. — S.U.A., Anglia, Franța, R.F.G. — ca și a acestui bloc agresiv în ansamblu, nu lasă Uniunii Sovietice vreo alternativă.

Poporul sovietic și guvernul sovietic nu pot să nu țină seama de faptul că din nou, ca și în urmă cu 20 de ani, în apropierea frontierelor

patriei noastre se adună norii și-înștri ai războiului, că Germania occidentală și actualii aliați ai militariștilor germani sînt cuprînși de febra pregătirilor militare. Nu numai guvernele S.U.A., Angliei și Franței, ci și guvernelor unor țări europene ale căror popoare au suferit destul de pe urma invaziei hitleriste, îi ajută acum cu miinile lor pe revanșarii vest-germani să se înarmeze pentru noi aventuri militare. O parte din răspunderea pentru politica de înarmare a Germaniei occidentale revine și guvernelor statelor mai mici din N.A.T.O. — Belgia, Danemarca, Olanda, Norvegia, Grecia și celelalte state participante în acest bloc militar. Ele nu vor reuși să se ascundă în spatele partenerilor lor mai mari din N.A.T.O. și vor trebui să răspundă singure pentru toate consecințele grave ale acestei politici mioape și periculoase.

Adenauer și forțele care stau în spatele lui duc o politică de transformare a Germaniei occidentale într-un stat militarizat înarmat pînă în dinți. Principialul obiectiv al politicii externe a acestui stat este revanșarea și reînălțarea unitii sale în treilea război mondial. Acum guvernul R.F. Germane caută să recîștige ceea ce a pierdut în primii ani după capitularea necondiționată a Germaniei hitleriste, cînd S.U.A., Anglia și Franța nu au violat încă complet acordurile dintre aliați privitoare la demilitarizarea Germaniei.

Cei 16 ani postbelici reprezintă o perioadă absolut suficientă pentru a aprecia dacă, așa cum s-a întîmplat în R.D. Germană, poporul Germaniei occidentale a tras învățăminte corespunzătoare din trecutul militarizat, din infringerile catastrofele din cele două războaie mondiale declanșate de Germania. Din păcate, mult prea multe fapte dovedesc că așa parte a poporului german care se află în Germania occidentală se lasă din nou influențată de narcoza revanșei și îngăduie rolul fîhreri s-o lăscă pe calea războiului. Cum poate fi oare altfel explicat faptul că de fiecare dată la alegerea în Bundestag, populația din R.F.G. își dă cu docilitate votul cancelarului Adenauer și polițicilor care îi împing cu îndărtărie pe germanii la noi acte agresive? Germanii care votează pentru Adenauer nu pot să nu știe că Adenauer și adepții politicii sale din Germania occidentală vîntură aceleași lozinci ale anticomunismului și revanșei, cu care Hitler a venit la putere, iar apoi a declanșat cel de-al doilea război mondial.

Orice popor este, firește, liber să pună la cîrma puterii de stat omenii politici pe care îl dorește. Nimeni însă nu poate răpi dreptul popoarelor altor țări, care nu o dată au fost martore cum în Germania au rodit semintele militarismului și agresivității, de a-și ridica glasul pentru a avertiza împotriva repetării evenimentelor tragice din trecut, glas pe care trebuie să-l audă fiecare german.

Este duros să se constate că nu numai germanii din Germania occidentală, dar și popoarele altor țări membre ale blocurilor militare ale puterilor occidentale nu s-au ridicat încă la nivelul imperativelor epocii, nu sînt suficienți de activitate pentru a cum să pregătire în vedere a unui nou război. Acesta concluzie se impune și din faptul că, cu prilejul alegerilor, ele la rîndul lor votează pentru candidații, pentru partidele care formează guverne promotoare ale politicii de sporie a înarmărilor. Neparticipînd la eforturile îndreptate spre lichidarea „războiului rece” și spre apărarea păcii, ele nu se pot hotărî de fel să renunțe de a mai accorda mîci crimă și prieteniei popoarelor prin toată activitatea lor au demonstrat că sînt adversare ale de-

zarmării generale și totale și adepți ale cursei înarmărilor și a țării psihizei războinice. Dacă aceste popoare nu folosesc posibilitățile lor pentru a înfrîna guvernele care împing lumea spre o catastrofă militară, nu își unesc eforturile cu celelalte popoare pentru a-și afirma voința de dezarmare și de înlăturare totală a războiului din viața societății omenestii, atunci din aceasta se poate trage o singură concluzie: popoarele acestor țări nu s-au trezit încă, nu și dau seama de întreaga răspundere grea care le revine în asigurarea păcii. Cu cît este mai concret pericolul declanșării unui conflict militar de către Germania occidentală, cu atît mai imperioasă și urgentă devine încheierea Tratatului de pace german care ar feri popoarele de noi tentative din partea militariștilor germani. Tocmai spre aceasta, după cum este îndebște cunoscut, tinde Uniunea Sovietică. Ca răspuns însă la hotărîrea Uniunii Sovietice de a încheia Tratatul de pace german și de a închide astfel definitiv capitolul celui de-al doilea război mondial, ea este amănunțit și rezolvîndu-se unită al treilea război mondial.

Introducerea în Berlinul occidental a unor noi forțe armate și armamente ale S.U.A. și Angliei constituie o nouă demonstrație de forță ca răspuns la propunerile sovietice referitoare la încheierea Tratatului de pace german.

Acest lucru nu are o importanță deosebită pentru întărirea garnizoanelor militare ale puterilor occidentale în Berlinul occidental și este evident că această acțiune a fost întreprinsă în scopuri provocatoare și numai provocatoare, lucru care pe care îl știe cu toată încredința și cu toată hotărîrea de a trimite acest contingent de trupe în Berlinul occidental.

Guvernul sovietic nu și-ar îndepîlni datoria sa sfîntă față de popoarele țării sale, față de popoarele țării socialiste, față de toate popoarele care năzuiesc spre o viață pașnică, dacă — în fața amenințărilor și pregătirilor de război ale S.U.A. și altor țări din N.A.T.O. — nu ar folosi posibilitățile de care dispune pentru a perfecționa cele mai eficiente tipuri de arme capabile să răcorescă capetele înfierbîntate din capitalele unor puteri N.A.T.O.

În Uniunea Sovietică au fost elaborate proiectele de creare a unui șir de bombe nucleare cu putere sporită — de 20—30—50 și 100 milioane tone trotil, iar putericele rachete cu același ajutor al rora maiorul I. A. Gagarin și maiorul G. S. Titov au efectuat zborurile lor cosmice fără precedent în jurul pămîntului, sînt în stare să ridice și să transporte asemenea bombe nucleare în orice punct al globului de unde s-ar comite o agresiune împotriva Uniunii Sovietice sau celorlalte țări socialiste. Ar fi o ușurință de necierat să nu se tragă concluzii corespunzătoare din situația creată din cauza polițicilor agresive a blocului militar N.A.T.O. și să nu se acorde atenție întăririi securității și puterii statului sovietic, marelui lagăr socialist, tuturor statelor iubitoare de pace.

Guvernul sovietic adresează prezenta declarație nu numai prietenilor poporului sovietic, care înțeleg just politica de pace a Uniunii Sovietice, dar și acelor oameni din străinătate care ar fi, poate, înclinați să judece aspru experimentarea de către Uniunea Sovietică a noi tipuri de arme termonucleare. Guvernul sovietic întreprinde acest pas, ferm încredințat că popoarele vor înțelege caracterul silit al acestor măsuri și inevitabilitatea ei în condițiile create. Pentru a tăia agresorului pofta de a se juca în mod criminal cu focul trebuie ca el să știe și să vadă că în lume există o forță care este pe deplin

pregătită să respingă orice atentat la independența și securitatea statelor iubitoare de pace și că arma de pedepsire îl va lovi pe agresor în propriul său birlog.

Guvernul sovietic afirmă toate acestea nu numai pentru a clarifica pînă la capăt motivele care l-au determinat să efectueze în momentul de față experiențe nucleare. El amintește aceasta în primul rînd pentru ca popoarele întregii lumi să știe de unde vine primejdia, pentru ca ele să țină ochii deschiși în fața uneltor dușmanilor păcii și să-și apere cu toate forțele pentru a lupta împotriva acestui pericol — să știe totuși că cel care este dragă menținerea păcii că se pot bizui cu curaj pe Uniunea Sovietică, pe eforturile titanice întreprinse de ea pentru a pune la punct pe ațîțitorii psihizei războinice și pentru a stăvilii cursa tot mai rapidă spre un nou război.

Căluzîndu-se neabătut după principiile leniniste ale coexistenței pașnice, Uniunea Sovietică nu amînîntă pe nimeni și cu atît mai puțin intenționează să atace pe cineva. Guvernul sovietic declară solemn că forțele armate ale U.R.S.S. nu vor recurge nicodată primele la folosirea armelor.

Oamenii sovietici ar fi fericiți dacă s-ar reuși să se pună capăt cursei înarmărilor, dacă ar dispăre pentru totdeauna necesitatea efectuării experiențelor cu arma nucleară iar popoarele ar fi eliberate pe veci de povara grea pe care sînt nevoiți s-o poarte pe umerii lor de atunci de cînd războiul a devenit insoțitorul funest al societății omenestii.

Dacă fiecare popor — fie că poporul aparține unei țări mari sau mici, unei țări cu o industrie foarte dezvoltată sau una care are abia început să-și dezvolte economia, unei țări participante la blocul militar, sau care promovează o politică de neutralitate — va cere cu glas ferm ca să fie zdrobită în sfîrșit mașina militară a statelor, iar omenirea să fie salvată de primejdia unui război nuclear nimeritor, atunci așa va fi. Exprimînd interesele vitale ale poporului sovietic, și fiind convins că exprimă totodată interesele tuturor adepților sinceri ai dezarmării și păcii, guvernul sovietic adresează popoarelor și guvernelor tuturor țărilor lumii apelul de a-și înzeci eforturile pentru ca ideea dezarmării generale și totale să fie tradusă în fapte concrete și pentru ca arma nucleară să nu mai amenințe nicodată viața oamenilor. El declară din nou că Uniunea Sovietică este gata în orice moment să semneze un acord cu privire la dezarmarea generală și totală care să pună capăt și experiențelor cu arma termonucleară.

Întreaga politică a guvernului sovietic urmărește ca relațiile dintre state să fie bazate pe coexistența pașnică, ca popoarele să-și poată dezvoltă liber comerțul, să se îmbogățească reciproc cu valori spirituale și să se întrecă nu în producerea mijloacelor de distrugere, ci în creșterea de bunuri materiale, atît de necesare oamenilor.

De aceste năzuințe nobile este pătruns proiectul noului Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice în care sînt stabilite sarcinile practice pe care poporul sovietic și le propune pentru următorii 20 de ani.

Guvernul sovietic este convins că eforturile poporului sovietic în lupta pentru întărirea securității internaționale nu vor fi zadarnice, c. se vor contopi cu eforturile tuturor celorlalte popoare, îndreptate spre realizarea unei păci traimice, de nezdruccinat pe pămînt, spre triumful ideilor păcii și progresului.

Cauza păcii și prieteniei popoarelor va triumfa iar planurile forțelor agresive vor fi spulberate.

ȘTIRI EXTERNE

Conferința sindicală internațională consacrată Tratatului de pace german

BERLIN 30 (Agerpres). — La Berlin s-a ținut comunicatul cu privire la sedința comună a reprezentanților F.S.M. și Uniunii Sindicater Libere Germane (U.S.L.G.). În comunicat se spune printre altele:

Un apel al P. C. G. adresat intelectualității din Germania occidentală

BERLIN 30 (Agerpres). — Agenția A.D.N. anunță din Düsseldorf că Comitetul Central al Partidului Comunist din Germania a adresat tuturor intelectualiilor din Germania occidentală apelul să acționeze pentru încheierea Tratatului de pace cu cele două state germane. În scrisoarea C.C. al P.C. din Germania semnată de M. Reimann prim-secretar al C.C. al P.C. din Germania se spune printre altele:

Acum trebuie rezolvate problemele fundamentale ale țării de care depind viața și viitorul poporului german. A devenit o necesitate urgentă încheierea Tratatului de pace cu Germania care va lichida primejdia războiului fratricid și a exterminării atomice, care amenință poporul german, va lichida focarul principal de primejdie în Europa și va apropia cele două state germane. Problema Berlinului occidental trebuie să fie reglementată de asemenea în cadrul tratatului de pace, deoarece Berlinul occidental nu trebuie să mai constituie un ghimpe în corpul R. D. Germane.

Declarația lui Fidel Castro

HAVANA 30 (Agerpres). — TASS: Luînd cuvîntul la sedința de încheiere a lucrărilor primei conferințe naționale pentru problemele producției, Fidel Castro a spus între altele: „Acum trebuie să rezolvăm sarcinile planificării. În anul 1962 va intra în vigoare planul pe patru ani care cuprinde întreaga activitate economică a statului. Acest plan va fi discutat în toate întreprinderile, cooperativelor și gospodăriile de stat. În încheiere Fidel Castro a expus principalele directive ale planului de patru ani.

Bonn-ul și „planul pachet”

BONN 30 (Agerpres). — Corespondentul TASS, I. Borisov, transmite:

Cancelarul Adenauer și ministrul Afacerilor Externe, Brentano, au organizat o serie de consfătuiri secrete. În legătură cu aceasta observatorii politici remară un aspect caracteristic: pînă nu de mult Bonn-ul era adversarul cel mai înverșunat a oricăror tratative între puterile occidentale și Uniunea Sovietică, declarînd că „nu există obiect” pentru tratative. Dar în ultimele zile guvernul R.F.G. s-a situat, aparent, „pe o poziție contrară” cînd începerea cit mai grabnică a tratativelor.

Este vorba de o nouă manevră. Pe de o parte Bonn-ul încearcă să apară în fața opiniei publice ca adept al tratativelor, iar pe de altă parte, face totul pentru a împiedica încheierea Tratatului de pace german și soluționarea pe această bază a problemei vest-berlineze.